АСТФАКА САГУ

БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

УЗБЕКИСТОН КОММУНИСТ (большевик)ЛАР ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ ВА УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 213 (7660)
10 СЕНТЯБРЬ ЯҚШАНБА 1950 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

Бугун — Танкчилар куни.

Яшасин совет танкчилари ва танксозлари!

Яшасин йўлбошчимиз ва устозимиз улуғ СТАЛИН!

ССР Иттифоқи Ҳарбий Министрининг БУЙРУҒИ

1950 йил 10 сентябрь — № 108 — Москва шаҳри

Танкчи ва танксоз ўртоқлар!

Солдат, сержант ва старшина ўртоқлар!

Офицер ва генерал ўртоқлар!

Бугун совет халқи ва унинг Армияси **Танкчилар кунини** байрам қиладилар ва бизнинг Ҳукуматимиз ҳамда улуғ **Сталин** томонидан қўйилган вазифаларни бажаришда танкчилар ва танксозларнинг эришган муваффақиятларини нишонлайдилар.

Сизларни **Танкчилар куни байрами** блан табриклайман ва қутлайман.

Танкчилар ва танксозлик саноати ходимларининг Совет Армиясининг ҳарбий қудратини мустаҳкамлаш соҳасидаги ишларида бундан кейин ҳам муваффақиятларга эришишларини тилайман.

Танкчилар кунини нишонлаш юзасидан БУЮРАМАН:

1950 йил 10 сентябрьда, Ватанимизнинг пойтахти Москвада ва иттифоқчи республикаларнинг пойтахтларида тўплардан бир йўла йигирма марта ўқ узиб салют берилсин.

Яшасин шонли совет танкчилари ва танксозлари!

Яшасин қудратли совет халқи ва унинг шонли Армияси!

Яшасин бизнинг Ҳукуматимиз!

Яшасин Бутун Иттифоқ Коммунист (большевик)лар Партияси!

Ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси, йўлбошчимиз ва устозимиз улуғ **Сталинга** шон-шарафлар бўлсин!

**ССР Иттифоқи Ҳарбий Министри
Совет Иттифоқи Маршали А. ВАСИЛЕВСКИЙ.**

Совет танкчиларининг шонли байрами

Бутун танкчилар куни. Бу байрам бутун совет халқининг, Совет Иттифоқи Қуролли Кучларининг қувончли байрамидир.

Социалистик давлатимизнинг Қуролли Кучлари халқ армияси, меҳнаткашларнинг тинч ва осойишта ҳаётини, турмушини, меҳнатини ҳимоя қилучи армия, озодлик келтиручи армия эканлиги учун ҳам миллионларча кишиларнинг ҳурматига ва муҳаббатига сазовор бўлди. Совет қўшинлари Европанинг миллионларча меҳнаткаш халқларини фашизм асоратидан озод қилди. Уларнинг социалистик асосда ривожланишлари, эркин ва бахтли ҳаёт кечиришлари учун катта имконият яратиб берди. Ана шу шонли Совет Армиясининг олдинги сафларида шавкатли танкчиларимиз — бронетанк ва механикалаштирилган қўшинларимиз бордилар. Улар ғолибона йўл босиб, совет байроқларини Берлингача, Тинч океан қирғоқларигача баланд кўтариб бордилар. Мўғулистоннинг сувсиз саҳроларида кездилар, Хинган довонларидан ошдилар, Висла, Одер, Тисса, Дунай дар'ёларидан кечдилар.

Совет халқи немис-фашист босқинчиларини ва япон империалистларини тор-мор келтиришда катта роль ўйнаган шавкатли танкчиларимизнинг шонли ан'аналарини, қаҳрамонлик намуналарини ҳечқачон унутмайди.

Мамлакатимиз халқлари бу йили Танкчилар кунини 1950 йилги халқ хўжалиги планини муддатидан олдин бажариш учун фидокорона меҳнат қилаётган, барча корхона ва муассасаларда Октябрьолди социалистик мусобақаси кундан-кун кучайиб бораётган ва мамлакатимиз халқлари бутун дун'ёда мустаҳкам тинчлик ўрнатиш учун қаттиқ туриб кураш олиб бораётган бир вазиятда байрам қилмоқдалар. Совет халқи бу кунни байрам қилар экан, мамлакатимизнинг мудофаа салоҳиятини янада мустаҳкамлашга ва Қуролли Кучларимиз қудратини янада оширишга тайёр эканлигини намойиш қилиб кўрсатади.

Совет Армияси ва унинг жанговар қисми бўлган бронетанк ва механикалашган қўшинлар большевиклар партияси раҳбарлигида, улуғ доҳимиз ўртоқ Сталиннинг ғамхўрлиги остида ўсди, ривожланди ва ҳозирги замоннинг энг кучли ва биринчи даражали армияси бўлиб етишди. Қуролли Кучларимиз составида қўшинларнинг барча турлари вужудга келди. Булар орасида бронетанк ва механикалаштирилган қўшинлар алоҳида ўрин олади.

Совет мамлакати — қудратли танк Ватанига айланди. Илгари бизда танк саноати йўқ эди, эндиликда у бор. Бу саноат илғор техника блан қуролланди. Совет заводлари ишлаб чиқарган танклар мустаҳкамлиги, чидамлиги ва усталик блан манёвр қилабилиши блан капиталистик мамлакатларнинг танкларидан ҳар жиҳатдан устун туради. Бронетанк ва механикалаштирилган қўшинлар вужудга келиши блан унинг ажойиб командирлари ва жангчилари, конструкторлари ҳам етишиб чиқди.

Улуғ Ватан уруши Совет Армияси ва унинг шонли танкчилари куч-қудратига ажойиб кўрик бўлди. Танкчиларимиз қўшинларнинг бошқа турлари блан маҳкам алоқада бўлганлари ҳолда биргаликда ҳаракат қилиб, урушнинг биринчи кунларида оғир мудофаа жанглари вақтида душманнинг аскарларига ва техникасига қаттиқ зарбалар бердилар. Ҳужум жанглари пайтида эса танкчиларимиз тез сур'атлар блан даҳшатли жанглар қилиб, ичкари томон шундай ўпириб кирдиларки, урушлар тарихида бундай воқиа ҳали ҳеч бўлган эмас. Танкчиларимиз олдинги сафларда бориб, душманнинг мустаҳкамланган иншоотларини ва истеҳкомларини, техникасини яксон қилиб ташладилар ва ҳужум қилучи армияга йўл очиб бердилар.

Улуғ Ватан урушида Совет қўшинлари, шу жумладан танкчиларимиз эришган буюк ғалабаларнинг асосий манбаи шундаки, Ленин — Сталиннинг улуғ ва енгилмас ғоялари уларга раҳнамо бўлди. Ҳаётбахш совет ватанпарварлиги, ўз Ватанига, большевиклар партияси, Совет ҳукумати ва улуғ Сталинга чексиз садоқат ва муҳаббат уларни янгидан-янги зафарларга отлантирди.

Танкчиларимиз эришган ғалабалар ўртоқ Сталиннинг номи блан чамбарчас боғлангандир. Ўртоқ Сталин ташаббуси блан биринчи даражали бронетанк ва механикалаштирилган қўшинлар вужудга келтирилди. Ўртоқ Сталин шонли совет конструкторлари, танкчи-жангчилар ва командирлар армиясини тарбиялаб етиштирди ва чиниқтирди. Ўртоқ Сталин Улуғ Ватан уруши йилларида кўплаб танк ишлаб чиқариш планини тузиб берди ва танклар блан ёпирилиб ҳамда ўпириб ҳужум қилиш, манёврлар ўтказиш тактикасини ишлаб чиқди. Ўртоқ Сталиндан та'лим олган танкчиларимиз Ватан уруши фронтларида душманга қарши мардонавор жанг қилиб, мамлакат ва халқ олдидаги ўз бурчларини шараф блан адо этдилар. Ўртоқ Сталин 1946 йил 8 сентябрьдаги буйруғида бундай деган эди: «Совет Армиясининг бронетанк ва механикалаштирилган қўшинлари Улуғ Ватан уруши йилларида фашистлар Германияси ва империалистлар Японияcини тор-мор келтиришда ғоят катта роль ўйнади. Совет танкчилари жанг майдонларида мислсиз қаҳрамонлик кўрсатдилар ва Ватан олдидаги бурчларини шараф блан адо этдилар».

Совет танкчилари халқимиз ва социалистик давлатимизнинг фахридир. Бутун совет халқи бронетанк ва механикалаштирилган қўшинларимиз куч ва қудратини ошириш соҳасида актив қатнашиб келмоқда. Мамлакатимиз меҳнаткашлари Улуғ Ватан уруши йилларида фидокорона меҳнат қилиб, жанговар танклар ва ўзиюрар тўплар қурдилар. Танк колонналари қурилиши учун ўз жамғармаларини бердилар.

Совет Армияси ва унинг баҳодир, довюрак танкчилари Ватанимиз чегараларини, халқимизнинг тинч ва осойишта меҳнатини маҳкам туриб қўриқлаб келмоқдалар. Совет халқи бутун дун'ёда мустаҳкам тинчлик учун курашмоқда ва уруш оловини ёқучиларни фош қилиб ташламоқда.

Капиталистик мамлакатларда эса бунинг тамом аксини кўрамиз. Англия-Америка тескаричи доиралари халқларни яна империализм қуллигига солиш учун янги уруш оловини ёқишга уринмоқдалар. Америка учучилари ва танкчилари гуноҳсиз Корея халқига ёвузларча ҳужум қилмоқдалар. Гўдакларни, оналар ва кексаларни қирмоқдалар. Америка империалистлари бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашиб, у ерларда ўзларининг ифлос мақсадларини амалга ошириш учун ҳар қандай жиноий ишларни қилишдан ҳам қайтмаётирлар. Улар зўр бериб қуролланмоқдалар, кўплаб танк, аэроплан, тўп, миномёт, пулемётлар ишлаб чиқармоқдалар. Империалистларнинг бу ҳаракатларига қарши бутун дун'ёда тинчлик ва демократия кучлари кундан-кун ўсиб, қудратли тус олмоқда. Тинчлик, озодлик ва эркин ҳаёт кечиришни истовчи миллионларча меҳнаткаш халқ тинчликнинг улуғ байроқдори Совет Иттифоқи орқасидан ва унинг улуғ доҳиси ўртоқ Сталин орқасидан бормоқда. Улар ўзларининг бутун куч ва қувватларини тинчлик ишига сарф қилмоқдалар.

Совет халқи коммунизм қуришдан иборат улуғвор вазифани бажариш учун, социалистик Ватанимиз куч-қудратини янада мустаҳкамлаш учун ғайрат ва ташаббус блан меҳнат қилмоқда. Совет халқининг бу ижобий меҳнатини Қуролли Кучларимиз қўриқлаб турибтилар. Совет Армиясининг жанговар қисми бўлган бронетанк ва механикалаштирилган қўшинларнинг жангчилари, командирлари ва генераллари улуғ қўмондон ўртоқ Сталиннинг топшириғини бажариб, урушдан сўнгги йилларда ўзларининг ҳарбий билимларини янада оширмоқдалар, сиёсий жиҳатдан чиниқмоқдалар ва ҳарбий тайёргарлик соҳасида тобора катта муваффақиятларга эришмоқдалар, ҳарбий сан'атнинг баланд чўққиларини эгалламоқдалар.

Шонли совет танкчиларининг байрами кунида Ватанимиз халқлари қаҳрамон танкчиларга, танксозларга оташин салом йўллайди.

Яшасин Совет Қуролли Кучларимиз!

Яшасин улуғ большевиклар партияси!

Яшасин совет халқининг доҳиси, ғалабаларимизнинг ташкилотчиси ва илҳомчиси, гениал қўмондон ўртоқ Сталин!

Иосиф Виссарионович СТАЛИН.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Иосиф Виссарионович СТАЛИНГА

Қадрдон Иосиф Виссарионович, Белоруссия ССР Брест областининг колхоз, совхозлари ва деҳқон хўжаликлари ғалла тайёрлаш давлат планини муддатидан илгари бажарганликларини Сизга ма'лум қиламиз. Озиқ-овқат экинлари тайёрлаш плани ошириб бажарилди. МТСларнинг ишлари учун берилган счётларга мувофиқ давлатга ғалла топшириш давом этмоқда.

Областьдаги ёш колхозлар деҳқончилик маданиятини юксалтирдилар, мўл ҳосил етиштирдилар, куз ва кўклам фаслида экиш учун ўзларини уруғлар блан тўла та'минладилар. Бу йил колхозчиларнинг меҳнат кунларига тўланадиган натура ва пул ҳақлари анча ортади.

Областьдаги колхозлар бу муваффақиятларга большевиклар партияси Марказий Комитетининг, Совет ҳукуматининг катта ёрдами ва қадрдон Иосиф Виссарионович, шахсан Сизнинг ғамхўрлигингиз туфайли эришдилар.

Ўртоқ Сталин, Сизга ва'да бериб айтамизки, областьдаги колхозчилар, МТС ва совхоз ходимлари Сизнинг қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш юзасидан олдимизга қўйган вазифаларингизни большевиклар партиясининг раҳбарлиги остида шараф блан бажарадилар, давлатга картошка, техника экинлари ва чорвачилик маҳсулотлари топшириш юзасидан олган мажбуриятларини муддатидан илгари адо қиладилар, маҳсулдор жамоат чорвачилигини ривожлантириш планининг тўла бажарилишини та'минлайдилар ва 1950 йил кузида экин экиш, шудгор қилиш ва пар кўтариш ишларини муваффақиятли бажарадилар ва бунинг натижасида 1951 йилда юқори ҳосил олиш учун мустаҳкам асос яратадилар.

**Белоруссия К(б)П Брест область комитетининг секретари Ф. СИЛЯЕВ.
Меҳнаткашлар депутатлари Брест область Совети ижроия комитетининг раиси М. КРИШТАФОВИЧ.
Тайёрлаш министрлигининг Брест областидаги вакили П. КОНЮХОВ.
Брест область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи П. БОРИСОВ.**

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Иосиф Виссарионович СТАЛИНГА

Қадрдон Иосиф Виссарионович, Тожикистон ССР Тоғли-Бадахшон автоном областининг колхозлари ғалла тайёрлаш давлат планини бажарганликларини, шу жумладан, энг муҳим озиқ-овқат экини—буғдой тайёрлаш планини ошириб бажарганликларини Сизга ма'лум қиламиз. Областьдаги колхозлар кузда ва баҳорда экиш учун юқори сифатли уруғларни жамғариб қўйдилар.

Ўртоқ Сталин, Сизга яна шуни ма'лум қиламизки, областьдаги колхозлар ва колхозчилар жун, гўшт, ва тухум топшириш планини ҳам муддатидан илгари бажардилар. Улар чорвачилик маҳсулотларининг бошқа турларини тайёрлаш планларини ҳам бажариш арафасида турибтилар.

Қадрдон ўртоқ Сталин, Сизга ва'да бериб айтамизки Совет Памирининг қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари кузги донни юксак агротехника қоидаларига мувофиқ экадилар, шудгор қилиш ишларини туғаллайдилар ва 1951 йилда мўл ҳосил етиштириш учун мустаҳкам асос яратадилар.

**Тожикистон К(б)П Тоғли-Бадахшон область комитетининг секретари И. БУРХОНОВ.
Меҳнаткашлар депутатлари Тоғли-Бадахшон автоном область ижроия комитети раисининг ўринбосари Г. СПИРИДОНОВ.
Тайёрлаш министрлигининг Тоғли Бадахшон автоном областидаги вакили К. КАНУНОВ.
Тоғли-Бадахшон область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи М. ХЎЖАНАЗАРОВ.**

Тошкентда Танкчилар кунига бағишланган тантанали мажлис

9 сентябрьда Тошкентда Округ Офицерлар уйида Танкчилар кунига бағишланган умумшаҳар тантанали мажлиси бўлди.

Мажлис қатнашчилари ВКП(б) Марказий Комитетининг ўртоқ Сталин бошчилигидаги Сиёсий Бюросини ғоят баланд руҳ блан фахрий президиумга сайладилар.

Ўртоқ Ф. Н. Дроздов Танкчилар куни тўғрисида доклад қилди.

Мажлис қатнашчилари ғоят баланд руҳ блан халқлар йўлбошчиси Иосиф Виссарионович Сталинга табрикнома қабул қилдилар. (ЎзТАГ).

СССР КОЛХОЗЧИЛАРИ, МТС ХОДИМЛАРИ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МУТАХАССИСЛАРИ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ПОЛЬШАГА ЖЎНАБ КЕТДИ

СССР колхозчилари, МТС ходимлари ва қишлоқ хўжалик мутахассисларининг СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги коллегияси а'зоси В. С. Погорелов бошчилигидаги делегацияси «Ҳосилот куни» традицион байрамида қатнашиш учун 7 сентябрьда Москвадан Варшавага жўнаб кетди.

Делегация составида 43 киши бор. (ТАСС).

СОВЕТ КОНЧИЛАРИ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ПРАГАГА ЖЎНАБ КЕТДИ

Совет делегацияси «Кончилар куни» байрамида қанташиш учун 7 сентябрьда Москвадан Прагага аэропланда учиб кетди. Делегация составида қуйидаги ўртоқлар бор: Кўмир саноати министрининг ўринбосари Ф. А. Барабанов (делегация раҳбари), кўмир саноати ишчилари касаба союзи Марказий комитетининг секретари П. И. Шелахин, Ворошиловград областидаги 7—8-нчи шахта комитетининг раиси Н. Н. Белух ва «Красний Октябрь» 1—2-нчи шахтасининг кўмир қазучиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони И. Т. Валигур, «Москвоуголь» комбинатининг бош инженери А. А. Субботин, ОГПУ номли шахтанинг пармалаш машинисти Е. И. Духанин, Димитров номли 5—6-нчи шахтанинг участка бошлиғи И. И. Бридько. (ТАСС).

Китоб пахта тозалаш заводи янги пахта ҳосилини ишлайбошлади

Қашқадар'ё областининг Шаҳрисабз, Китоб, Яккабоғ ва бошқа районларидаги пахтакор колхозларда пахта териш ва тайёрлаш ишлари оммавий тус олди. Китоб пахта тозалаш заводига қарашли тайёрлов пунктларига ҳар куни 1200—1500 тоннадан ошиқ пахта келтирилмоқда. Пахта топшириш кун сайин ортиб бормоқда. Китоб пахта тозалаш заводининг коллективи 29 августдан бошлаб янги пахта ҳосилини ишлашга киришди. Завод 29 августдан буён бир неча юз тонна пахта толаси ишлаб чиқарди. Завод коллективи ярим йиллик планни 105,6 процент бажариб, пландан ташқари бир неча ўн тонна пахтани ишлади. Завод ишчилари Октябрь революциясининг 33 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, нормаларини ошириб бажармоқдалар.

Завод коллективи III квартал планини 7 ноябрьгача бажариш ва йиллик ишлабчиқариш планини халқлар доҳиси Ўртоқ Сталиннинг туғилган куни—21 декабрьгача бажариш мажбуриятини олди ҳамда Бухоро область, Қоракўл районидаги пахта тозалаш заводининг коллективини мусобақага чақирди.

Н. ПИРМУҲАММЕДОВ.

Совет танкчилари ва танксозларига шон-шарафлар бўлсин

Танкчилар куни

А. ГЕТМАН.
Танк қўшинлари гвардия генерал лейтенанти.

Бугун бутун совет халқи Танкчилар кунини нишонлайди. Танкчилар куни совет бронетанк ва механикалаштирилган қўшинларининг Ватан олдида қилган катта хизматларини, шунингдек Совет Армиясини энг яхши бронетанк техникаси блан қуроллантираётган танксозларнинг хизматларини нишонлаш юзасидан белгиланган байрам кунидир.

Мамлакатимизнинг меҳнаткашлари қудратли бронетанк қўшинлари ва механикалаштирилган қўшинлар блан фахрланадилар. Бу қўшинлар Улуғ Ватан уруши жангларида қўшинларнинг бошқа турлари блан биргаликда ҳаракат қилиб, Ватанимизнинг озодлиги ва мустақиллигини сақлаб қолдилар, эндиликда эса, ғалаба қилган социализм мамлакатидаги тинч меҳнатни садоқат блан қўриқламоқдалар. Совет халқи СССРнинг Қуролли Кучларига дун'ёда энг яхши ҳарбий машиналар тайёрлаб берган ўз танксозлари блан — танк саноатининг ишчилари, конструкторлари ва инженерлари блан ҳақли суратда фахрланади.

Партия ва ҳукумат жангчиларнинг уруш майдонларидаги зафарларига ва танксозларнинг меҳнат соҳасидаги ишларига юксак баҳо бердилар. Улуғ Ватан уруши йилларида 1142 танкчига Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди, уларнинг ба'зилари бу юксак номни олишга икки марта сазовор бўлдилар. Неча минглаб танкчилар ва танксозлар орден ва медальлар блан мукофотланди. Энг моҳир танксозлар ва конструкторлар Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонини олдилар.

☆

Бизнинг мамлакатимиз танксозлик ватанидир. Бизнинг мамлакатимиз танк техникасини ривожлантириш блан боғлиқ бўлган энг муҳим масалаларни ҳаммадан олдин муваффақиятли суратда ҳал этди.

Талантли рус конструктори Дмитрий Загряжский 1837 йилда дун'ёда биринчи марта ўрмаловчи машинани ўйлаб чиқарди. Бу машина бўлмаганида танк ясашнинг иложи йўқ эди. 1880—1887 йилларда бошқа отоқли рус ихтиро'чиси Фёдор Блинов ҳозирги замон тракторига ўхшаган машинани биринчи марта қурди. У, бу соҳадаги биринчиликни қонунга хилоф суратда да'во қилган америкали Хольтдан чорак асрдан кўпроқ илгари шундай машинани ўйлаб топган эди. Машҳур рус металлурги П. М. Обухов 1854 — 1856 йилларда ёқ дун'ёда биринчи марта ўққа чидаш берадиган броняни тайёрлади.

Улуғ рус олими Д. И. Менделеевнинг ўғли инженер Василий Дмитриевич Менделеев танкнинг техника жиҳатидан батафсил ишланган лойиҳасини биринчи марта тайёрлаб, 1911 йилда ҳарбий министрликка топширган эди.

Рус конструкторлари 1914 йилнинг август ойида ҳарқаерда юрадиган ўрмаловчи машинанинг нусхасини тайёрладилар. Бу машина кейинчалик танк деб аталди. Ўрмаловчи бу машина 1915 йил май ойида синаб кўрилди. Ўша йили улуғ рус олими Н. Е. Жуковский ва А. А. Микулин (ҳозирги пайтда академик, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони)нинг иштироки блан бронялаштирилган ғилдиракли ҳарбий машинанинг нусхаси тайёрланди ва синаб кўрилди.

Шундай қилиб, бизнинг мамлакатимиз ва халқимиз танкнинг техникавий асосларини ҳам, танкнинг ўзини ҳам дун'ёда биринчи бўлиб вужудга келтирди.

Революциядан илгариги Россияда мустабид ҳукумат доираларининг жоҳиллиги, чор амалдорларининг нодонлиги, уларнинг чет эллар олдида қулларча сажда қилишлари ва саноатнинг қолоқлиги орқасида, рус конструкторлари тайёрлаган танк лойиҳаларига мувофиқ бирорта ҳам танк ишлаб чиқарилмаган эди.

Совет ҳокимияти давридагина танк саноатимиз ривожланди. Сталинча беш йилликлар даврида танксозлик айниқса кенг юксалди. Сталинча бешйилликлар Советлар мамлакатини ўз армиясини энг яхши ҳарбий техника блан та'минлай оладиган қудратли саноат давлатига айлантирди.

СССРнинг бутун Қуролли Кучлари каби бронетанк қўшинлари ва механикалаштирилган қўшинлар доно большевиклар партиясининг, инсониятнинг улуғ доҳийлари В. И. Ленин блан И. В. Сталиннинг социализм мамлакати мудофаа қувватини мустаҳкамлаш тўғрисида тинмай қилган ғамхўрлиги туфайли вужудга келди ва юксалди.

Ўртоқ Сталин 1920 йилнинг август ойида «Республиканинг ҳарбий резервларини барпо қилиш тўғрисида» РКП(б) Марказий Комитетининг Сиёсий Бюросига ёзган хатида бундай деган эди: «Брон саноатини кучайтириш учун зарур бўлган ҳамма чораларни кўриб, аввало автомашиналарни бронлаштиришни кўзда тутмоқ керак». (И. В. Сталин, Асарлар, 4 том, ўзбекча нашрдан, 372 бет).

1920 йилда Россиядаги қадимги заводлардан бири «Красное Сормово» заводи В. И. Лениннинг топшириғига мувофиқ биринчи совет танкларини ишлаб чиқарди.

Совет танксозлигининг кенг ривожланиши, бронетанк ва механикалаштирилган қўшинларни кучайтиришда эришилган муваффақиятлар улуғ Сталиннинг номи блан чамбарчас боғланган.

Ўртоқ Сталин конструктор ва танксоз кадрларни меҳр-муҳаббат блан етиштирди, янги танкларнинг лойиҳалари ва намуналарини батафсил қараб чиқди, янги машиналарнинг конструкциясини яхшилаш тўғрисида амалий кўрсатмалар берди.

Партия ва Совет ҳукумати Совет Армиясини энг янги бронетанк техникаси блан қуроллантириб, юқори малакали танкчилар ва танксозларни кўп тайёрладилар.

Ўртоқ Сталин илғор совет ҳарбий фанини вужудга келтирди. Бу фан ҳозирги замон урушларининг ҳамма операцияларида бронетанк ва механикалаштирилган қўшинларнинг ўрни ва ролини, уларнинг бошқа қўшин турлари блан биргаликда ҳаракат қилиш принципларини белгилаб берди.

Бронетанк ва механикалаштирилган қўшинларимизнинг қудратли кучи Улуғ Ватан уруши йилларида жуда яққол кўринди.

Гитлер Германиясининг 1941 йилда Совет давлатига хиёнаткорлик блан қўққисдан ҳужум қилганлиги урушнинг дастлабки даврида фашист қўшинларига вақтинча устунлик берган эди. Ўша даврда қарийб бутун Европа саноатини ўз қўлига олган душманнинг танклари сон жиҳатидан кўпроқ эди. Аммо совет танкчилари сон жиҳатидан бўлган ана шу устунликка ўзларининг жуда яхши бронетанк техникаларини, мислсиз маҳорат ва қаҳрамонликларини қарши қўйдилар. Душманнинг сон жиҳатидан кўп кучларига қарши олиб борилган мудофаа жангларида совет танкчилари мардона курашиб, душман қўшинларининг йўлини тўсдилар, жангларда уларни толиқтириб қўйдилар, гитлерчиларга қарашли танк қўшилмаларининг ҳужумини тўхтатдилар.

Ўртоқ Сталин урушнинг дастлабки ойларида танкчиларимизнинг кўрсатган қаҳрамонлигига ва танкларимизнинг сифатига юксак баҳо берди. Ўртоқ Сталин 1941 йил 6 ноябрьда қилган докладида бундай деган эди: «Танкларимизнинг сифати немис танкларининг сифатидан устундир, шунинг танкчиларимиз ва тўпчиларимиз эса мақтанилган немис қўшинларини уларнинг жуда кўп танклари блан бирга кўп марта тумтарақай қочишга мажбур этдилар».

Совет танкчилари қўшинларнинг бошқа турлари блан биргаликда ҳаракат қилиб, Москва ёнида бўлган тарихий жангда душманга қақшатғич зарба бердилар ва унга беҳисоб талафот етказдилар. Сталинград ёнидаги жангларда бронетанк ва механикалаштирилган қўшинларимиз жуда катта роль ўйнадилар. Сталинград ёнидаги жангда душманнинг 330 минг аскари қуршаб олиниб, йўқ қилиб юборилди. Курск ёнида бўлган жангларда танкчиларимиз юксак маҳорат ва мардлик намуналарини кўрсатдилар. Курск ёнидаги жангларда ҳар икки томондан ҳаракат қилган танкларнинг сони ўн мингга етар эди.

Совет Армияси 1944 йилда душманга ўн марта қақшатғич зарба берди. Бронетанк ва механикалаштирилган қўшинларимиз бу зарбаларни амалга оширишда актив қатнашиб, немис-фашист қўшинларининг катта группаларини қуршаб олиш ва тор-мор келтиришда ўзларининг жанговар вазифаларини шараф блан бажардилар.

Совет танкчилари 1945 йилдаги урушда тез ва шиддатли ҳужум қилишнинг юксак намуналарини кўрсатдилар. Бронетанк ва механикалаштирилган қўшинлар душманнинг Берлин группасини қуршаб олиш ва йўқ қилишда ҳал қилувчи роль ўйнадилар. Берлин учун олиб борилган қат'ий жангда 6.300 дан ортиқ совет танки қатнашди.

Совет танкчилари империалистлар Японияига қарши қилинган урушда ҳам ўз шуҳратларини оширдилар. Улар қўшинларнинг бошқа турлари блан биргаликда ҳаракат қилиб, Квантун армиясига қақшатғич зарба бердилар ва бу армияни тор-мор келтириб, Тинч океан қирғоқларига чиқдилар.

«Совет танкчилари, — деган эди ўртоқ Сталин,—жанг майдонларида мислсиз мардлик кўрсатдилар ва Ватан олдидаги ўз бурчларини шараф блан бажардилар».

Бизнинг танксозлик саноатимиз СССРнинг Қуролли Кучларини кучли ҳарбий техника блан та'минлаб, Улуғ Ватан уруши йилларида ўз техникасининг такомиллашганлигини, ўз конструкторлари, инженерлари, ишчиларининг ажойиб хислатларини намойиш қилиб кўрсатди. Бутун совет халқи — колхозчилар, ишчилар, зиёлилар Совет Армиясини танклар блан қуроллантиришда қатнашдилар. Ватанимизнинг меҳнаткашлари уруш даврида танк қурилиши фондига неча миллиард сўмлаб маблағ ва жуда кўп қимматбаҳо буюмлар топширдилар. Бу маблағларга мингларча танклар ясалди.

☆

Совет халқи урушни ғалаба блан тамомлаб, большевиклар партияси ва улуғ Сталиннинг раҳбарлиги остида тинч ижодий меҳнат қилиб, ўз Ватанининг куч-қудратини мустаҳкамламоқда.

СССР тинчлик, демократия ва социализмнинг қудратли лагерига бошчилик қилмоқда. Бу лагерь ҳозирги вақтда очиқдан-очиқ агрессия йўлига ўтган америкали-англияли уруш олови ёқувчилар бошчилигидаги империалист реакция лагерига қарши турибди. Миллионларча совет кишилари Стокгольм Мурожаатига қўл қўйиб, тинч шароитда ижодий меҳнат қилишни астойдил истайётганлигини исбот этди.

Мамлакатимиз тинч қурилиш даврига ўтиши блан Совет Армияси олдига совет халқининг тинч ижодий меҳнатини зийраклик блан қўриқлаш, Совет Иттифоқининг давлат манфаатларини қаттиқ туриб ҳимоя қилиш ва Ватанимизнинг чегараларини ёв киролмайдиган қўрғонга айлантириш вазифаси қўйилди.

Совет жангчилари улуғ йўлбошчи томонидан ўз зиммаларига юкланган ана шу фахрли ва мас'улиятли вазифани шараф блан бажармоқдалар. Большевиклар партияси, совет халқи, улуғ Сталин совет танкчилари тўғрисида меҳр-муҳаббат блан ғамхўрлик қилмоқдалар. Совет танкчилари қудратли ҳарбий техникани мукаммал ўрганмоқдалар, ўзларининг ҳарбий маҳоратларини ва ғоявий-сиёсий савияларини тинмай оширмоқдалар.

Ўз Ватанининг содиқ фарзандлари бўлиб, Совет Армиясининг жанговар ан'аналари руҳида тарбияланган совет танкчилари жонажон социалистик давлатнинг манфаатларини зийраклик блан қўриқламоқдалар.

Танкчиларга

Сен тенгсиз жангларда ғовларни
ёриб,
Дар'ё, денгизлардан кечиб
ўтгансан.
Душман вужудин тупроққа қориб,
Миллионлар истагин адо этгансан.

Халқнинг юрагингда мардлик
уйғотди,
Евлар тўдасини сен босдинг селдай.
Гўёки, оламда янги тонг отди,
Эл-юрт миннатдордир, қаҳрамон,
сендан.

Берлинда, Венада, бутун майдонда
Сен олган зафарнинг маш'али
ўчмас.
Танкинг қаршисида йиртқич-
бедармон,
Таслим бўлган куни ёдидан ўчмас.

Сенга ўзбек юрти, байрам кунингда
Юқори ҳосилдан совға беради.
Оқ олтин ортилган қизил карвонлар
Кремль йўлидан мағрур боради.

Сталин даврининг ботир фарзанди,
Ватан қопқасида доим хушёр тур.
Сен ғолиб, енгилмас бўлганинг учун
Мамлакат ободдир, ҳаёт тинч,
масрур!

Амир ТУЛИБОИ.

Собиқ танкчилар тинчлик вахтасида

Ўзбекистоннинг тош йўлларида ва қишлоқ йўлларида, тоғ давонларида тўхтовсиз қатнаётган автомашина колонналари пахта, лавлаги, бинокорлик материаллари, колхозчилар учун саноат моллари ва халқ хўжалигига доир бошқа юкларни ташимоқда. Кўпмингли машина ҳайдовчилар орасида Москва ва Сталинград остоналарида, Курск ва Берлин атрофида фашист галаларини тор-мор қилган собиқ танкчи-жангчилар ҳам жуда кўп.

Стокгольм мурожаатига қўл қўйган собиқ танкчилар шу кунларда тинчлик вахтасида туриб ишламоқдалар. Республикада илғор автобаза ҳисобланган Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлигига қарашли 1-нчи автобазанинг шоферлари айниқса катта муваффақиятларга эришдилар. Собиқ танкчилар ҳозир тинч меҳнат новаторлари бўлиб қолдилар. Коммунист шофер Петр Киселёвнинг номи ҳозир бутун Ўзбекистонга ма'лум. Собиқ лейтенант, орденли Киселёв соат графиги асосида ишлаш, машина блан планидан ошиқ йўл босиш, ёнилғини тежаб сарфлаш юзасидан бошланган мусобақанинг ташаббускори бўлди. У, шаҳар атрофидаги йўлларда ишлаб, топшириқни 140 процентдан адо этмоқда, ҳозир эса йиллик планни бажариш арафасида турипти. Ўртоқ Киселёвнинг машинаси ойига бир кун тежалган ёнилғи ҳисобига ишламоқда. Стахановчининг автомашинаси капитал ремонтсиз юз минг километрдан ортиқ йўл босиб, ҳозир ҳам яхши ҳолда сақланмоқда.

Автобазанинг илғор шоферларидан собиқ танкчи сержант Дмитрий Ликов янги ҳосил лавлагини ташишда ҳар куни бир ярим нормадан бажараётир. У, ўзининг барча сафарларини стахановча тинчлик сафарлари деб э'лон қилди. Базада ишлаётган собиқ танкчилардан слесарь Петр Ведяшев ва бошқалар ҳам фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

1-нчи автобазанинг шоферлари тинчлик вахтаси кунларида машиналарнинг ремонтгача бўлган йўл босиш муддатини ошириш ҳисобига давлатнинг неча ўн минг сўмлаб маблағини тежадилар. (ЎзТАГ).

Танк жанги

(Эпизод)

1944 йил август — сентябрь ойлари. Бизнинг қисм жойлашган Трояновка қишлоғидан (Ғарбий Украина) Варшавагача — 300 километр. Варшавага етгунча кўп шаҳарлар бор, шу шаҳарларни ҳозир немис босқинчилари вайрон қилмоқдалар, ёндирмоқдалар...

Яқин кунларда Варшавага қараб юриш, душманни ўраб олиш ҳақида буйруқ берилган. Командирлар қўлидаги карталарда Варшава қизил қалам блан ўралиб, душманнинг Зигфрид каби мустаҳкам мудофаа қал'алари тагига ҳам қора қаламда чизиқ тортилган.

Танкчилар, десантлар, мотомеханикалаштирилган қисм солдатлари бўладиган жангга тайёрландилар, картани ўргандилар. Механик-ҳайдовчилар машинани лойда, ўрмонда ҳайдашни машқ қилдилар. Бизга қўшни биринчи поляк армиясининг солдатлари ўз мамлакатларининг табиий тузилиши, шаҳарлари ҳақида ҳикоя қилдилар. Танк экипажлари янги кишилар блан тўлдирилди. 3—4 кунлик овқат ғамлаб олинди.

Жанговар сигналдан кейин, танклар колоннаси Варшавага қараб йўл олди. Польша чегарасига яқинлашган сари, балчиқ, ўрмон, қумликларга дуч келдик. Булар ҳаммаси танклар ҳаракатини секинлаштиради, лекин танклар бир зум ҳам тўхтамайдилар.

Разведка душман мудофаасининг ожиз жойини топди. Танклар шу ердан Польша чегарасига кирдилар. Танклар колоннаси ортидан душманнинг орқасига ўтиб танкларнинг ҳужумини мустаҳкамловчи ва қўриқловчи қисмлар келмоқда.

Душманлар Минск - Мозовецкийда ўрамда қолиб, энди Станиславдан чекинаётган эдилар. Улар Станиславдан чекиниш учун пистирмалар ташкил қилардилар.

Биз Минск-Мозовецкий шаҳрига яқин бир қишлоққа етдик. Ҳаво кузатувчиларимиз тепамизда «Рама» пайдо бўлганини айтдилар. (Рама — разведкачи самолёт). Десантлар машинадан тез тушиб, дарахтлар тагига беркиндилар.

Биз артиллерия ўтини, ёки бомбардимончи самолётларни кутар эдик.

Биз кутганча бўлмади. Тўсатдан, кўчанинг икки томонидан, 10—15 метр масофадан пистирмадаги немис танклари ҳужум қилдилар. Улар танклар колоннасини ўтказиб юбориб, мотомеханикалаштирилган қисм солдатлари устига ўт очдилар, цистерна ортган машиналарнинг 1—2 тасини ёндирдилар, артиллериямизни танк ғилдираклари блан мажақламоқчи бўлдилар.

Бизнинг ротамиз колоннанинг орқасида келар эди. Приёмникда пистирмадаги немислар ҳужуми ҳақида хабар эшитилди. Экипажлар қалбида олов ёнди: биз танкни тез ҳайдаб, жанг бўлаётган жойга келдик. Чудинов взводининг Гришанов командирлик қилган машинаси артиллериямиз устига бостириб келаётган икки машинани ёндирди. Чудинов ўз взводини ўрмон ичига киритиб, қишлоқнинг жануб томонидан келаётган танкларни ўққа тутабошлади.

Менинг машинам қишлоқ ўртасида қолди. Тўп командири Петков тўпдан 6 марта ўқ отиб, иккита «тигр»ни ёндирди. Яна икки пантера ён томонимиздан келабошлади. Улар бизнинг танкимизни ўққа тутмоқчи бўлдилар. Биз дарров тўп оғзини уларга қаратиб отдик. Битта пантера ёниб кетди. Иккинчисини ёнма-ён бораётган машинамиз ёндирди.

Аммо қвердандир отилган снаряд менинг танкимни ёндирди. Биз машинадан чиқиб, ўрмон ичига кирдик. Механик Нагорний оғир ярадор бўлган эди.

Гришанов экипажидан бир ўзи қолипти. Унинг машинасини икки пантера ўртага олиб ўққа тутипти. Биз немис танкчиларига ва пантераларига граната отабошладик.

Душман танклари Болдирев взводини ўрамоқчи бўлдилар. Буни сезган тўп ўқловчиси Лаптин душман танклари орқадан келаётганини хабар қилди. Душман танкларига ўт очилди. Тез отилган снарядлардан машина ичи дудга тўлиб кетди. Экипаж бир-бирини кўрмади... Болдирев ёрдамга келаётган немис танкларини ўтказиб юбориб, орқасидан отиб ёндирди ва қишлоқнинг ичкарисига кирди. Снаряди тутаган иккита пантера жанг майдонидан қочмоқчи бўлди. Биз гранаталар блан душман машинасига шикаст бердик ва экипажни асир олдик.

Лейтенант Рафиқов взводи томларда, пистирмаларда ўрнатилган душман пулемётларини танк ғилдираклари блан мажақлайбошлади. Пулемёт ўти ўчгач, капитан Забелин ўз қисми блан қишлоқ уйларига беркинган душманларни тутиб, кўп асир олди.

Аммо яна немис танклари келабошлади, уларнинг ҳужуми кучайди.

Узоқдан полкимиз командирининг машинаси кўринди. Командир олдимизга келганда, жанг ҳақида гапириб бердик.

— Варшава учун бўладиган жангга янги танклар келмоқда, — деди полк командири. Биз беҳад қувондик.

Мен экипажим блан янги машинага ўтирдим. Бу танкнинг башняси анча паст ва чўзиқ, стволи ҳам узун эди.

Душман танклари шовқин кўтариб, тартибсиз ўт очмоқда. «Юнкерс»лар пулемётдан ўқ очар, бомбалар ташлар эди. Биз ҳам қараб турмадик. Зенит артиллериямиз тинмас, аэропланларга пулемёт ва автоматлардан ҳам ўт очардик.

Охири, душман чекинди.

Биз энди Минск-Мозовецкий шаҳрини орқада қолдириб, Станиславга қараб кетдик. Йўлда кўп жанглар бўлди, кўп асирлар олиндик.

Биз Висла дар'ёсига яқин қолганимизда, Станиславда яна душман танклари пайдо бўлгани ҳақида сигнал келди. Аммо мард 2 взводимиз душман танкларини яксон қилиб ташлади.

Қисмимиз Вислага еткач, иккига бўлинди. Бир қисм жанубга ва иккинчи қисм шарқ томонга юрди. Душман орқамизда қолди, биз душманни ўрайбошладик. Кўп ўтмай, Варшаванинг Прага қисмини озод қилдик.

Сентябрьнинг охирлари. Гвардиячи танкларимиз энди Прагада.

Лейтенант Болдирев, Чудинов ва 10 дан ортиқ бошқа танкчи орден ва медальлар блан мукофотланди. Минск-Мозовецкий, Станислав ва бошқа шаҳарларни немис босқинчилардан озод қилган 2-нчи гвардиячи танк армиясининг танкчиларига генералиссимус И. В. Сталин ташаккур билдирди.

Р. ИСҲОҚОВ.

Совет танклари ватанида

ГОРЬКИЙ, 8 сентябрь. (ТАСС). А. А. Жданов номли «Красное Сормово» заводининг энг кекса корпусларидан бирига: «1920 йилда В. И. Лениннинг кўрсатмасига мувофиқ Россияда ишланган биринчи танклар шу цехда тайёрланган эди» деган сўзлар ёзилган. Ҳозирги вақтда бу корпусда биринчи паровоз-механика цехи ишламоқда. Цех коллективи Танкчилар куни шарафига уч ҳафтадан буён стахановча вахтада туриб меҳнат қилмоқда. Цех заводдаги илғор цехлар қаторида биринчи бўлиб август ойи планини ошириб бажарди. Цех коллективи сентябрь ойида ҳам графикда кўрсатилганидан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

Биринчи совет танкларини тайёрлаган ишчилардан мастер ўртоқ Орлов, нормировчилардан Телогреев ва Волков ўртоқлар шу цехда ишламоқдалар.

Латиш халқининг буюк шоири

Шу йил 11 сентябрьда латиш халқининг буюк революционер шоири Янис Райнис (Плекшан)нинг туғилган кунига 85 йил тўлади.

Райнис пролетариатнинг оташин қўшиқчиси, жанговар публицист ва революцион шоир эди. Актив сиёсий ҳаёт кечирабошлаган латиш пролетариати ўз орасидан Райнисни етиштириб чиқарди ҳамда унинг номини келажак халқ демократиясининг байроғи сифатида юқори кўтарди.

Совет ёзувчиларининг биринчи Бутун Иттифоқ с'ездида А. М. Горький бу кичик мамлакат буюк сан'аткорлар етиштириб берганлиги ҳақида гапириб, «латишлар Райнис каби қудратли шоирни етиштирдилар», деб айтди.

XIX асрнинг охири ва XX асрнинг бошида чинакам халқ адабиёти ва миллий маданиятининг юксалиши Райниснинг номи блан мустаҳкам боғлангандир.

Бу давр — рус ишчилари блан ёнма-ён бориб, ўз қулдорларига қарши курашган латиш пролетариатининг дастлабки синфий жанглари даври эди. Латвиядаги тараққийпарвар ижтимоий фикр ўша вақтда революцион марксизмга томон қадам ташламоқда эди.

Райнис ўз адабий фаолиятининг биринчи кунларидан бошлаб мустақил латиш миллий адабиётининг шаклланишида рус адабиёти жуда катта роль ўйнаганлигини та'кидлади. Райнис ўз вафотидан сал илгари: «Рус адабиёти масаласига келсак, биз, латишлар, ҳамма вақт буюк рус ёзувчилари блан қизиқдик ва улардан ўргандик», деб ёзди. Райнис бутун умри давомида Латвияни немислаштиришга қарши курашди.

Райниснинг ше'рий қобилияти Пушкин генийсининг, Лермонтов, Гоголь, Кольцов ёзган ўлмас асарларнинг ҳаётбахш та'сири остида камолга етди. Райнис ижодининг ғоявий камолга етишида буюк революцион демократлар — Белинский, Чернишевский ва Добролюбов, шунингдек Салтиков Шедрин ва Горький ижодиёти катта аҳамиятга эга бўлди. Райнис гимназияда ўқиб юрган йилларидаёқ Пушкиннинг «Борис Годунов» номли реалистик трагедиясини таржима қилди. Бу асар орадан йигирма йил ўтгандан кейингина латиш тилида нашр этилди. Райнис Пушкин йўлидан бориб, ёшлигидан бошлаб халқ ижодиётини ўрганди. У, латиш ва рус фольклорини чуқур билганлиги туфайли, кейинчалик «Ўт ва тун», «Тилла от», «Илья Муромец», «Индулис ва Ария» ва бошқа асарларни ёратаолди.

1905 йилнинг арафасида ва революция йилларида Лениннинг асарлари Райнис дун'ёқарашининг шаклланишига ҳал қилувчи та'сир кўрсатдилар.

Райнис «Янги оқим» номли социал-демократлар группасининг раҳбарларидан бири эди. Бу группа 1897 йилда тор-мор келтирилгандан кейин, Райнис тюрьмага ташланди ва сургун қилинди. У, тюрьмада ва сургунда ҳам адабий, ше'рий ижод блан шуғулланди.

Райнис тюрьмада Гетенинг «Фауст»ини таржима қилиб тамомлади ҳамда рус ва чет эл классик адабиётининг яна бирнеча ўн асарини таржима қилди. Райнис таржима блан шуғулланар экан, латиш адабий тилини тубдан ислоҳ қилди, бу тилнинг ифода қилиш кучини оширди, жонли халқ нутқидан ва фольклордан намуна олиб, латиш адабий тилининг янги, мустаҳкам негизини яратди.

Райнис тюрьмадан кейин Псковга юборилди, сўнгра эса 1899 йилнинг ёзида беш йил муддат блан Вятка губерниясига сургун қилинди.

Райнис сургундалик вақтида «Мовий оқшомнинг олис садолари» номли ше'рлар тўпламини яратди. Юзаки қараганда, бу ше'рларда ҳеч қандай «сиёсий» нарса йўқдек кўринади, ше'рлар фақат образлар ва символлардан иборат бўлиб туйилади, бу нарса соф лирика деб аталиши мумкин. Лекин латиш адабиётида мана шу тўплам каби зўр сиёсий та'сирга эга бўлган асарни топиш қийин. Райниснинг бу ше'рлари латиш китобхони учун янги ма'навий дун'ё очиб берди.

«Шу вақтга қадар, — деб ёзди А. Упит, — латиш адабиётининг ирмоқлари черков ёнидаги эман дарахтлари тагидан, қабристонлар ёнидан ўтар, тор жўяклардан, карамзорлардан жилдираб оқар, майсазорлар оралаб силжиб, ўрдаклар сузиб юрган кўлоб ва ҳовузлар томон борар эди. Райнис ше'риятида биринчи марта денгиз уфқи очилди, бу уфқда тўлқинлар ҳайқиради, елканлари баланд кўтарилган кемалар қуёш бағрига томон сузиб борадилар».

Шоир ҳаётдан янги нарсаларни излайди, бу янги нарсаларни эски дун'ёга қарши кескин ва саботли курашдан топади. У, кураш катта ғайрат ва қурбонлар талаб қилишини, халқнинг қони бекорга тўкилмаслигини билади:

Ҳалок бўлса ҳам
Юзларча одам,
Минглар келади
Ўрнига ҳар дам.

Райнис ижод қилган кураш ва мардлик қўшиқлари одамларни катта ва шонли ишларга руҳлантирди. Ишчиларнинг кулбасида, деҳқонларнинг қашшоқ чайлаларида халқ азоб-уқубат чекар, ўз золимларига қарши кураш олиб борар эди, шу ерларда одамлар Райниснинг ше'рларини ўқир, ёд қилиб олар, куйлар эдилар. Райнис ёзган ҳажвий ше'рларнинг мисра'лари халқ мақолига айланар, одамларнинг тилидан тушмас эди. Латвиянинг революцион пролетариати Райнис ше'рларини ўқиб, бўлажак синфий жанглар учун куч йиғди.

Райниснинг ўз ватанидаги халқ орасида қозонган буюк обрўси чор самодержавиесини шоирнинг сургун муддатини бир йилга қисқартиришга мажбур этди. Райнис Латвияга 1903 йилнинг май ойида, революция арафасида қайтиб келди, революциянинг нотиғи бўлиб қолди ва ўз ижодиётида камолотга эришди. Шу вақтда у латиш драматургиясининг ғоят буюк асари бўлган «Ўт ва тун» номли драмани яратди. Бу трагедия символик шаклининг буржуазия символизми блан ҳеч қандай алоқаси йўқ. Райнис латиш халқининг Лачплесис номли афсонавий қаҳрамони ҳақида ҳикоя қилар экан, халқларнинг ўз қулдорларига қарши асрий курашига янгича, фалсафий ма'но беради, бу курашни тарихни илгарига ҳаракатлантирувчи енгилмас куч деб атайди.

«Агар Лачплесиснинг ҳаётдаги ифодасини кўрмоқчи бўлсангиз, — деб ёзди Райнис, мактубларидан бирида, — бутун синфий курашни амалда охирига етказадиган ва мана шу курашнинг ма'навий эгаси бўлган пролетариатгина унинг ҳаётдаги ифодаси бўлаолади».

Райнис томонидан биринчи рус революцияси воқиаларининг бевосита та'сири остида ёзилган асарлар «Бўрон уруғлари» (1905 йил) ва «Янги куч» (1906 йил) мана шу кураш руҳи блан суғорилгандир. Бу ҳақиқий «Довул ва зарб» қўшиқлари ишчиларни ҳал этувчи курашга руҳлантирди.

Латвияда курашчи шоирнинг роли ҳеч қачон, 1905 йил революциясидаги қадар бунчалик юксак даражага кўтарилмаган эди. Райнис замондошларининг айтишларича, шоирнинг кичик ше'ри гоҳо ўнлаб нутқлар, ёки газета мақолаларидан ҳам кўпроқ муваффақият қозонар эди.

Райнис реакциянинг оғир йилларида Швейцарияда муҳожир бўлиб юрар экан, революционерларга мурожаат қилиб, уларни саботли ва мустаҳкам иродали кишилар бўлишга чақирди.

Биринчи жаҳон уруши даврида, немис империалистлари Қурляндиянинг ерларини оёқости қилган ва юз минглаб қочоқлар ўз жойларини ташлаб, Россиянинг ичкарисига йўл олган даврда, февраль революцияси арафасида, 1916 йилда Райнис: «Озод Россияда озод Латвия учун!» деган шиорни ўртага ташлади.

Райнис музейига қўйилган шоирнинг айрим асарларига унинг ўзи томонидан ёзилган ижодий фикрлар шуни кўрсатадики, Райнис пролетариатнинг улуғ революционер доҳийси Ленин образини ҳамиша юрагида сақлаган. Райнис «Стенька Разин» пьесаси устида ишлар экан, Разин замонасининг тарихинигина ўрганиш блан кифояланмай, Россиядаги Октябрь революцияси воқиаларини ҳам ўрганди. Райнис 1919 йил 8 июньда ёзган мактубида Лениннинг таржимаи ҳолини топиш зарурлигини та'кидлаган.

Райнис 1920 йилнинг апрель ойида чет эллардан қайтиб келди. Буржуа миллатчилари Райнисга хушомад қилиб, уни ўз томонларига оғдиришга ҳаракат қилган бўлсалар ҳам, Райнис Латвиядаги «демократия»ни кўриб, қаттиқ умидсизланди.

Райнис ватанига қайтиб келган куни Ригадаги драма театрида бўлган тантанали учрашувда расмий табриклар юқори қаторда ўтирган ёшларнинг намойиши блан бўлинди. Ригадаги марказий тюрьмада қамалиб ётган сиёсий маҳбусларнинг мактуби баланд овоз блан ўқиб берилди. Қон блан ёзилган бу мактуб жанговар чақириқ каби жаранглади. «...Латвия озод эмас,—деб ёзилган эди мактубда,—лекин озод Латвия учун жанг олиб борилмоқда». Шунинг учун ҳам жанговар сафдан ўрин олиш таклиф этилди. Кўп ўтмай, Райнис сейм депутати бўлганида, сеймнинг минбарида туриб шундай деди:

— Биз қувғинда юриб орзу қилган Латвия йўқдир, лекин биз бундай Латвияни вужудга келтирамиз.

Шоирнинг умиди халқ революцияси натижасида 1940 йилда рўёбга чиқди.

Райнис буржуа Латвиясининг чиркин муҳитида эркин нафас ололмай бўғилди. У кўп марта мана шу бўғиқ вазиятдан қутилишга, Совет Иттифоқига келишга ҳаракат қилди, ўз дўстларига шу ҳақда кўп марта ёзди, броқ буржуа Латвиясининг ма'мурлари Райнисни кеткизмасликка кўп ҳаракат қилдилар. Шунда шоир Миср ва Фаластинга, худди қочқинликка ўхшаган оғир саёҳат қилди. У, жисмоний ва ма'навий жиҳатдан эзилган ҳолда қайтиб келиб, тез орада вафот этди.

Райниснинг ҳаётини заҳарлаган буржуа миллатчилари ва меньшевиклар шоир вафот этгандан кейин, унинг номини сотишга беҳуда уриндилар. Латвия ишчилари ўз шоирининг номини муқаддас билиб, унинг шарафини сақлаб қолдилар.

Райнис дафн этилган кунда, яширин иш олиб борган коммунистлар ташкилоти шоирнинг қабрига гулдаста қўйди. Кенг қизил алвонга Леон Паэгленинг ше'ри ёзиб қўйилган эди. Бу ше'р Райниснинг «Унутмайдиган кишиларга» номли машҳур китоби блан ҳамоҳангдир. Гулдаста қўйган коммунистлар дарҳол қамоққа олиндилар. Аммо партия байроқдор шоирга сўнгги «алвидо'»сўзини айтаолди, социалистик Латвия учун курашни охиригача олиб боришга қасам ичилди. Бу қасам амалга оширилди.

Райниснинг адабий мероси — Совет социалистик давлат маданиятига, дун'ёдаги илғор маданиятга латиш халқи қўшган ҳиссадир.

Эвальд СОКОЛ.
Латвия халқ шоири, Я. Райнис музейининг директори.

Ҳарбир теримчининг кундалик нормасини тўла ва ошириб бажаришиға эришайлик

☆ ☆

Ўзбекистоннинг пахтакор совхозларида

Узбекистондаги барча 19 совхозда етиштирилган мўл пахта ҳосили йиғиб-териб олинмоқда.

«Ўзбекистон ССР бешйиллиги» пахтачилик совхозида йиғим-терим ишлари яхши уюштирилди. Совхозда терим бошланиши олдидан ишчилар учун ўтган йилда 8—10 минг килограммдан пахта терган энг яхши стахановчиларнинг тажрибаларини ўрганиш юзасидан махсус машғулотлар ўтказилди. Ҳарбир бригада ва ҳарбир звено учун пахта топширишнинг қат'ий графиклари ишлаб чиқилди. Теримчиларнинг меҳнатини яхши ҳисобга олиб бориш ишига катта э'тибор берилмоқда. Совхознинг пахта тераётган ҳамма ишчиси нормани ошириб бажараётир. Мавсумда 10 тоннадан пахта териш мажбуриятини олган стахановчи Исматуллаева, Салоҳиддинова кунда 120—130 килограммдан пахта термоқдалар.

Республикадаги барча совхозларнинг коллективлари пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажариш учун бошланган мусобақага қўшилдилар. ВЛКСМ 30 йиллиги номли, «Сурхон», «Ҳазорбоғ» ва бошқа кўп совхозлар йиғим-терим графигини анчагина ошириб бажармоқдалар.

Совхозлар кунда ўрта ҳисоб блан йиллик планнинг 2 проценти миқдорида пахта топширмоқдалар. Совхозлар 8 сентябрьгача пахта тозалаш заводларига ўтган йилнинг шу вақтидагидан 15 марта ортиқ пахта жўнатдилар.(ЎзТАГ).

Маликахон Раҳимова бошлиқ бригаданинг муваффақияти

Андижон область, Ленин районидаги Сталин номли колхознинг коммунист Маликахон Раҳимова бошлиқ бригадаси 28 гектар ернинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқда. Бригада а'золари Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг «1950 йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашни уюштириш ҳақида»ги Қарорини пухта муҳокама қилиб, йиғим-теримга шайланиб киришдилар ва колхозда пахта теримини ҳаммадан олдин бошладилар.

Ўша куни бригада а'золаридан Соттқинбуви Исроилова, Э'тиборхон Мамажонова, Гулсунхон Абдуллаева ва Зулунжон Усмонова ўртоқлар юз килограммдан ортдириб пахта тердилар. Обидахон Дадажонова ва Саодатхон Султонова бошлиқ звеноларнинг а'золари теримнинг дастлабки кунида йиллик планнинг 4 проценти миқдорида нуқул отбор сорт пахта териб топширдилар.

Бригадада пахта териш сур'ати кундан-кун ошаборди. Бригаданинг беш мингчи теримчилари Э'тиборхон ва Гулсунхонлар ҳар куни 150 килограммдан ошириб пахта тердилар. Натижада, бригада пахта теримининг дастлабки 10 кунида йиллик планнинг 45 проценти миқдорида пахта тайёрлашга муваффақ бўлди.

ВКП(б) а'зоси Маликахон Раҳимова бошлиқ бригада а'золари пахта тайёрлаш йиллик планини 20 сентябрьгача бажариш учун курашмоқдалар.

Ф. ХОМИДОВ.
А. БОЛДИН.

Кундалик график ортиғи блан бажарилмоқда

Фарғона областининг Молотов районидаги Энгельс номли колхознинг а'золари Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг «1950 йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашни уюштириш ҳақида»ги Қарорига жавобан, пахта йиғим-теримига пухта тайёргарлик блан киришдилар. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти йиғим-теримни ўтказиш планини тузди. Бригадаларга кунда ва беш кунда қанчадан пахта териб топшириш тўғрисида графиклар берилди.

Натижада, колхозда пахта теримининг дастлабки кунлариданоқ кундалик график ортиғи блан бажарилмоқда. Колхоз кунига йиллик планнинг 2—2 ярим проценти миқдорида пахта топширмоқда. Сентябрь ойининг дастлабки беш кунида йиллик планнинг 14 проценти миқдорида пахта тайёрланди.

Колхознинг Жўрахўжаев ва Насруллахўжаев ўртоқлар бошлиқ бригадалари пахта йиғим-теримида олдинда бормоқдалар. Улар 5 кунда йиллик планнинг 18 — 20 проценти миқдорида пахта тайёрладилар. Колхозда пахта тераётган 320 теримчининг деярлик ҳаммаси кунлик нормани тўла ва ошириб бажармоқда.

А. ТОШМАТОВ.

Энг яхши теримчиларнинг кенгаши

ЖАРҚЎРҒОН, (Сурхондар'ё области). (ЎзТАГ). Бу ерда энг яхши теримчиларнинг район кенгаши бўлиб ўтди. Район партия комитетининг секретари ўртоқ Давронов бешмингчи теримчилар ҳаракатини янада кучайтириш вазифалари тўғрисида доклад қилди. Кенгашда Маленков номли колхознинг энг яхши теримчиси Санам Мамасолиева ва Донихол Бобоқулова, Карл Маркс номли колхоздан Роҳат ва Абхол Бўриевалар, Ленин номли колхоздан Наҳол Бердиева ва бошқа энг яхши теримчилар ўз иш тажрибаларини ўртоқлашдилар.

Уларнинг ҳаммаси мавсумда 8 минг килограммдан пахта териш мажбуриятини олдилар.

Маленков номли колхознинг стахановчи теримчиларидан Иқбол Ҳақиева ва Зумрад Шопўлатовалар мавсумда 10 тоннага етказиб пахта териб беришга ва'да қилдилар.

Кенгашда теримчилар ўртасида социалистик мусобақа шартномалари тузилди.

Бригаданинг ҳарбир а'зоси 95 килограммдан пахта термоқда

ТОШБУЛОҚ, (Наманган области), (ЎзТАГ). Наманган район, Киров қишлоқ советидаги Сталин номли йириклашган колхоз а'золари пахтадан жуда яхши ҳосил етиштирдилар. Колхозчилар мўл пахта ҳосилини йиғиб-териб олиш учун зўр ғайрат блан ишламоқдалар.

Теримчилар ўртасидаги мусобақада Алихон Орипов бригадасининг а'золари олдинда бормоқдалар. 53 колхозчининг ҳаммаси кунда хирмонга ўрта ҳисоб блан 95 килограммдан пахта топширмоқда. Шу бригаданинг Исматулла Холмирзаев ва Иброҳим Содиқбоев раҳбарлигидаги звенолар ўз мажбуриятларини муваффақиятли бажармоқдалар. Холмирзаев звеноси 7 кун ичида давлатга ҳарбир гектар ердан 13,5 центнердан, Содиқбоев звеноси эса 12 центнердан пахта топширди.

Тошкент область, Янгийўл районидаги «Коммунист» колхозида пахта терими қизғин давом этмоқда. **Суратда:** колхознинг кунига икки норма бажараётган илғор теримчилари. Олдинги қаторда (чапдан ўнгга) **Х. Асқарова, Т. Асқаров, М. Норова** ва **Д. Топиболдиева** ўртоқлар пахта теримида.

И. Глауберзон фотоси

Пахта теримига тайёрликсиз киришилди

Қашқадар'ё область, Қарши район Дашт қишлоқ советидаги «Коммунизм» колхози пахта майдони ва ҳосили жиҳатидан салмоқли ўрин тутади. Колхоз «Қаҳрамон» колхози блан бирлашгандан сўнг, унинг пахта майдони анча кенгайди. Колхоз а'золари пахта далаларида фидокорона меҳнат қилиб, олинган мажбуриятга лойиқ мўл ҳосил етиштирдилар. Шу кунларда колхозда пахта кўплаб очилмоқда.

Броқ, колхознинг бепарво раҳбарлари ҳамма бригада ва звеноларда пахтанинг қийғос очилишини кутиб, пахта йиғим-теримини кечиктирмоқдалар. Бунинг устига пахта йиғим-теримига тайёрлик юзасидан энг муҳим ишлар ҳалигача бажарилмаётир. Бригада ва звеноларда хирмон жойлари тайёрлаш, тош-тарози ва ўт ўчириш асбобларини ҳозирлаб қўйиш, теримчиларни кўп хонали этаклар блан та'минлаш ва қоп-қанорлар ҳозирлаш каби ишлар бажарилмаган. Бригадаларда 5 та хирмон ўрнига энди битта, 5 та катта тарозидан 3 таси ва звеноларда 26 жойда хирмон ўрнига 10 та хирмон жойи қилинди. 5 та катта тарозидан ҳали 2 таси ремонт қилинмаган. Теримчилар учун 320 та кўп хонали этак тайёрлаш лозим бўлгани ҳолда, шу вақтгача бори-йўғи 70 этак тайёрланди. 360 қанордан битта ҳам йўқ. Колхоз раиси ўртоқ Имомов: «кўп хонали этакларни колхозчиларнинг ўзлари топадилар, қоп-қанорларни бригада бошлиқлари тайёрлайдилар» дейди.

Колхозда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг пахта йиғим-теримини ўтказиш тўғрисидаги Қарори шу вақтгача муҳокама қилинмаган. Колхозчилар бу қарордан хабарсизлар. Планга мувофиқ, колхозда пахта ҳосилининг 45 проценти сентябрь, 50 проценти октябрь ва 5 проценти ноябрь ойида йиғиб-териб олиниши, бунинг учун 25 августдан пахта теримига киришилиб, 1 сентябрьгача давлатга 200 центнер пахта топширилиши лозим эди. Лекин, колхоз раҳбарлари бу планни бажаришга э'тибор бермадилар.

Колхоз 4 сентябрьдагина пахта теримига киришди. Шунда ҳам ҳамма бригадаларда эмас, айрим звенолардагина терим бошланди. Дастлабки кунда пахта теримига 320 ўрнига фақат 120 колхозчи қатнашди. Булар ҳам кунлик нормани бажармадилар. Колхозда пахта йиғим-теримининг биринчи кунларидан бошлаб, жиддий хато ва камчиликларга йўл қўйилмоқда. Кўпчилик теримчилар уч хонали этак блан та'мин этилмаганлигидан, пахта сортларга ажратиб терилмаётир. Ўртоқ Ўзбеков бошлиқ бригада а'золарининг биронтасида ҳам кўп хонали этак йўқ. Колхоз правлениеси теримчиларга қулай иш шароити яратиб берган эмас. Биронта бригада даласида ҳам мавсумий ясли ташкил қилинмаган. Теримчилар учун далада иссиқ овқат тайёрланмайди.

Колхозчиларнинг ғайрат ва ташаббусига партия бюроси бошчилик қилиши лозим эди. Аммо, колхоз партия бюроси (секретари ўртоқ Уринов) бу соҳада жуда қониқарсиз иш олиб бормоқда. Партбюро коммунистларнинг 20 августда бўлиб ўтган умумий мажлисида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг «1950 йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашни уюштириш ҳақида» деб чиқарган Қарорини муҳокама қилди. Партия мажлиси бу қарорни бажариш юзасидан тадбирлар белгилаб, 25 августдан пахта йиғим-теримини бошлаш, теримнинг дастлабки кунларида керак бўладиган муҳим воситаларни ўз вақтида тайёрлашни колхоз раиси коммунист Имомовга юклатган эди. Партия бюроси бу қарорнинг ижроси учун курашмади. Натижада ўртоқ Имомов партия мажлисининг бу топшириғини ўз вақтида бажармади.

Қарши район партия ва совет ташкилотлари «Коммунизм» колхозида ҳукм сураётган хотиржамлик ва ўзибўларчилик кайфиятига дарҳол қат'ий зарба беришлари керак.

Р. МУРОДОВ.

Чевар теримчилар

Фарғона область, Киров районидаги Молотов номли, Каганович номли, Шверник номли колхозлар кунига давлатга 12 — 15 тоннадан пахта топшираётирлар. Бу колхозлар сентябрь ойи ичида давлатга йиллик планнинг камида 40 проценти миқдорида пахта топшириш учун курашмоқдалар. Каганович номли колхознинг мавсумда 7 минг килограмм пахта териш мажбуриятини олган теримчиларидан Ибодатхон Қўчқорова, Руқиябиби Эгамова, Майрамбиби Йўлдошева ўртоқлар шу кунларда 90 — 95 килограммдан пахта тераётирлар. Молотов номли колхознинг донгдор теримчиси Лобарой Мусаева ҳар куни 120 — 125 килограмм пахта териб, ҳаммага намуна бўлаётир.

Э. Муқимов.

☆

Сурхондар'ё область, Денов районидаги «Коммунизм» колхозининг бешмингчилар ҳаракатига қўшилган теримчиларидан Тожи Жалилова кунига 185 килограммдан, Абраматова 170 килограммдан, Мингнорова 165 килограммдан пахта териб бошқа теримчиларга намуна бўлмоқдалар.

И. Эрдоноев.

Ҳунарманд қиз - жувонлар

«Узхудожпромсоюз»га қарашли «Шарқ гули» артели ўзининг ишлаб чиқарган чиройли ва хилма-хил чойшаблари, зардеворлари, рангба-ранг гуллар тикилган дорпечлари ҳамда қадимги халқ сан'ати нусхаларида тикилган гулкўрпалари блан бутун Совет Иттифоқимизда машҳур ҳунармандчилик артельларидан биридир.

«Шарқ гули» артели 15 йиллик иш даврида мингларча ўзбек қиз-жувонларини тарбиялаб, ижодий меҳнатга ўргатди, уларни юқори разрядли, малакали каштачилар қилиб етиштирди. Унинг айрим цехларидан «Ударник», Сталин номли бадиий каштачилик артельлари ўсиб чиқдики, бу корхоналар янада кўпроқ хотин-қизларни ҳунармандчилик ишларига тортиш имкониятини берди. Урушдан кейинги бешйиллик даврда «Шарқ гули» артели кенгайиб, мустаҳкамланиб, тўла машиналашган йирик корхонага айланди. Хотин-қизлар учун ички кийимлар, парда ва дастурхонларга решелье, гладь усулида гул тикадиган янги катта цех, болалар учун гул тикилган кийимлар тикадиган цех очилди.

Ўртоқ Нурихон Муслимова артельга 12 йилдан буён раислик қилмоқда. Артель а'золарининг 99 процентини ташкил этган қиз-жувонлар ҳамма ишни ўзлари бошқармоқдалар. Корхонанинг асосий цехи ҳисобланган тамбур (попоп) цехида ишловчи 56 ишчидан 51 киши ўзбек хотин-қизларидир.

Бу ерда ҳунар ўрганиб, малакали каштачи бўлиб етишган рус, ўзбек, тожик, яҳудий, қозоқ ва бошқа миллат хотин-қизлари бешйиллик топшириқларини муддатдан олдин бажариш учун курашиб, яхши натижаларга эришмоқдалар. Улар бирдамлик блан стахановча меҳнат қилиб, бешйиллик программани тўрт йилда бажаришга муваффақ бўлдилар. Аҳолига пландан ташқари 1 миллион 803 минг сўмлик кийим-кечак ва сўзана етказиб берилди.

Бу йил корхонанинг иш ҳажми қарийб 40 процент кўпайтирилди. Шунга қарамасдан, коллектив ойлик топшириқларни ошириб бажармоқда. Артель а'золари тинчлик вахтасида стахановча меҳнат қилиб, 8 ойда 10 ойлик планни бажардилар ва ўнбиринчи ой ҳисобидан маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар.

Коллектив асосий ва оборот маблағларидан тўла фойдаланиш учун астойдил курашиб, дастлабки 6 — 7 ойда оборот маблағларининг айланишини 13 кунга қисқартишга ва 283 минг сўм маблағни оборотдан бўшатиб беришга эришди. Хомаш'ё ва материалларни тежаб-тергаб сарфлаш учун курашда яхши натижаларга эришилди, маҳсулотнинг таннархи 4,1 процент камайтирилди, пландан ташқари 70 минг сўм фойда олинди, маҳсулотнинг сифати янада яхшиланди.

Корхонанинг рентабельлигини оширишга ихтиро'чи қиз-жувонлар ҳам ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Ёш стахановчи Зинаида Губарева кашта эскизлари чизганда ишлатиладиган штампларни металлдан ясашни таклиф қилди. Коммунист механик Кичков ғалтакка ип ўрашни машиналаштириш учун янги станок ўйлаб чиқарди. Бу станок сменада 6 — 7 килограмм ипакни ғалтакларга ўрайди. Шунингдек, 1-нчи цех мастери Т. А. Оленникова ички кийим ва болалар кийимлари учун янги-янги кашта нусхалари таклиф қилмоқда. У чизган нусхалар «Узхудожпромсоюз» лабораториясида ма'қулланмоқда.

Уй-рўзғор зеб-зийнатлари, каштали кийим-кечаклар тикадиган бу артель ёш қизларни айниқса қизиқтиради. Бу йил артель ҳузуридаги ҳунар ўрганиш мактабида ўқиб чиққан бир тўда қиз артельда ишлайбошлади. Ҳозир улардан Муборакхон Қориева, Сайёра Орипова, Қундузой Турсунова, мутахассис стахановчи мастерлар Му'табар Тоҳирова, Ғафура Қаюмова, Сора Са'дижоновалар блан бараварлашиб ишлаётирлар.

Шунингдек, ўртоқ Оленникова бошчилигидаги цех стахановчиларидан Ма'сума Аҳмедова, Анна Климова, Мукаррама Юсупова, Валентина Андросова, София Муллажонова ва бошқалар фидокорона меҳнат намуналарини кўрсатмоқдалар.

Корхонада артель а'золарининг астойдил меҳнат қилишлари, ўз билим савиялари ва иш малакаларини оширишлари учун ҳамма шароит яратилган. Артель ҳузурида клуб, кутубхона бор. Бадиий ҳаваскорлик тўгараги ишлайди. Бу йил ёшлардан 20 қиз кечки мактабга ўқишга кирди.

Шу кунларда артельда болалар учун гул тикилган костюмлар, капюшон ва бош кийимлари тикиш анча кўпайди. Тамбур цехини кенгайтириш учун тайёргарлик кўрилмоқда. Артельга 40 ўзбек қизининг аризаси қабул қилинди. 15 сентябрьда улар учун махсус ҳунар ўргатиш курси очилади.

Корхона коллективи хотин-қизларга ёрқин ҳаёт, озод меҳнат йўлини очиб берган Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 33 йиллигини йиллик планни бажариш блан нишонлаш учун курашмоқда.

С. ШАМСИЕВА.

Тежалган газламадан кийим-кечаклар

Урганчдаги тикучилик фабрикасининг коллективи давлат планларини муддатидан олдин бажариш учун курашиб, август ойи планини анча ошириб бажарди.

Мастер ўртоқ Огнева раҳбарлик қилаётган цех мусобақада биринчи ўринни эгаллади. Бу цехда 70 ишчи топшириқни бир ярим-икки баравар ошириб бажаради. Тикучилардан С. Отажонова, Б. Қутлимуродова, М. Латфуллина, М. Баришева ва бошқалар бир ярим ойда уч ойлик нормани бажардилар. Ватан уруши инвалиди мастер ўртоқ Салдаев ҳар куни уч нормадан ишламоқда.

Мастер ўртоқ Иброҳимов бошчилик қилаётган буюртмалар цехи 15 кун ичида бир ойга мўлжалланган миқдорда маҳсулот ишлаб чиқарди. Бу цехда Алиева, Матёқубов, Зданович ўртоқлар сингари кўпгина стахановчи кунига икки-уч нормадан бажариб, мусобақада олдинда бораётир.

Фабрика коллективи йил бошидан буён 4.000 метр ҳархил газламалар тежади. Тежалган газламалар ҳисобидан неча минглаб турли кийим-кечак—пальто, костюм, кўйлак ва ички кийимлар тикилди.

Г. ЖАРКОВ.

Нефтьчилар учун уй - жойлар

ҚЎҚОН, (ЎзТАГ). Шаҳарда нефтьчилар учун уй-жой қуриш ишлари кучайиб кетди. Бу йил уй-жой қурилишига 6 миллион сўмдан кўпроқ маблағ ажратилди.

Совет кўчасида 32 квартирлик уч қаватли уй қуриб тамомланмоқда. Чорсуда йигирма тўрт квартирлик икки қаватли уй қурилади. Шунингдек, Чернишевский, Карл Маркс кўчаларида ҳам нефтьчилар учун кўп квартирли уйлар қурилмоқда.

Йиллик план бажарилди

Амудар'ё давлат пароходчилигига қарашли Лабак пристанининг коллективи давлатдан дотация олмасдан, рентабель ишлаб, катта муваффақият қозонди. Йиллик юк ортиш плани муддатидан олдин бажарилди.

Пристань коллективи Улуғ Октябрь революциясининг шонли 33 йиллик байрами кунига қадар йиллик юк ортиш планини 140 процентга етказиб бажариш ва бирнеча минг килограмм ёнилғи тежаш мажбуриятини олиб, байрамолди социалистик мусобақасини кучайтириб юборди. Пристаньга қарашли пароход, теплоход, баржа ва кема, қайиқ командалари байрам шарафига социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб, юк ортиш графигини ошириб бажараётирлар.

Э. АМИНЗОДА.

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ОСИЁ ХАЛҚЛАРИ АМЕРИКА АГРЕССОРЛАРИГА ЛА'НАТ ЎҚИМОҚДАЛАР

Америка Қўшма Штатлари Қурияда қуролли интервенцияни амалга ошириш блан бирга Осиёдаги бошқа мамлакатларга қарши ҳам агрессия қилиш йўлига ўтди.

Ма'лумки Қўшма Штатлар бу интервенция блан бир вақтда Хитойнинг Тайван (Формоза) оролини ҳам босиб олдилар ва бу блан Хитой халқ республикасига қарши очиқдан-очиқ агрессия қилдилар. Америка Қўшма Штатлари Филиппиндаги америка қуролли кучларини кўпайтирмоқда, Ҳинди-Хитойда Францияга «ҳарбий ёрдам»ни кучайтирмоқда.

Хитойда чиқадиган «Гуанминжибао» газетаси қуйидагиларни ёзди: «Америка империализми Осиёдаги барча халқларнинг умумий душмани бўлиб қолди. Америка империализмининг агрессив ҳаракати ва урушни кенгайтиришга интилиши Осиё халқларининг ҳаёти ва тараққиётини, шунингдек Осиёда ва бутун дун'ёда тинчликни хавф остида қолдиради».

Шу сабабдан Осиё мамлакатлари, американинг Қуриядаги агрессияси тўхтатилсин ва чет эл қўшинлари Қуриядан олиб кетилсин, деб айниқса қаттиқ талаб этмоқдалар. Бу табиий бир ҳол. Осиё мамлакатларининг халқлари Қурия масаласини тинч йўл блан ҳал этиш тўғрисидаги совет таклифларини қизғин ма'қулладиларки, бу ҳам табиий бир ҳолдир.

Хитой халқи Қуриянинг қаҳрамон халқи блан бирдам эканлигини изҳор қилиб, америка империалистларининг Тайвандаги агрессиясига қарши қат'ий норозилик билдирмоқда. Америка авиациясининг иғвогарлик мақсадида Хитой шаҳарларини бомбардимон қилиши хитой халқининг Тайванни америкали босқинчилардан ва Чан Кай-ши шайкасидан озод қилишга бўлган тайёрлигини янада мустаҳкамлади.

Американинг Қуриядаги интервенциясига қарши норозилик ҳаракати Мўғулистон халқ республикасида, шунингдек Вьетнам Демократик республикасида ғоят кенгайиб кетди.

Ҳиндистон ва Покистондаги ҳукмрон доираларнинг Қурия масаласида тутган йўли жуда характерлидир.

Шу муносабат блан Ҳиндистоннинг халқаро масалалар блан шуғулланучи машҳур обзорчиси Санжайнинг ёзган мақоласи катта аҳамиятга эгадир. Санжай Ҳиндистон вакилининг Хавфсизлик Советида тутган йўлини танқид қилади. «Америкалиларнинг интервенция қилиш ҳуқуқини қувватлаш блан,—деб ёзади у,—Ҳиндистон ва Осиёдаги бошқа халқлар эртаги кунда ўзларини хавф остида қолдирадилар».

«Америкалилар Сеулга ва Жанубий Қуриядаги бошқа шаҳарларга ташлаётган бомбалар қачон бўлса ҳам бир вақт Деҳли, Бомбай ва Калькуттага ҳам ташланиши мумкин» деб огоҳлантиради Санжай.

Ҳиндистон ва Покистон халқларининг империалист агрессорларга қарши душманлиги бу мамлакатлардаги ҳукуматларнинг сиёсатига та'сир кўрсатмай қолаолмади. Ма'лумки, Ҳиндистоннинг бош министри Неру Қурия масаласини тинч йўл блан ҳал этиш мақсадида бирқанча чоралар кўрди. Ўз қўшинларини америка агрессорларига ёрдам бериш учун Қурияга юборишдан бош тортган Покистон ҳукумати ҳам яқинда Қурия масаласида алоҳида фикрда эканлигини та'кидлади. «Покистон таймс» газетаси «Покистон ҳукуматининг бу қарори... Покистонда ҳаммани мамнун қилди» деб ёзди.

Ҳатто англияли-америкали кузатучилар ҳам, Осиё мамлакатлари Америка Қўшма Штатларининг агрессорлик сиёсатини қоралаётганликларини э'тироф қилишга мажбур бўлдилар. Америка матбуотида Осиё халқларининг америкали босқинчиларга нисбатан душманлиги тўғрисидаги хабарлар тез-тез пайдо бўлмоқда.

Америка агрессиясига қарши Осиё мамлакатларида авж олган норозилик ҳаракати бу мамлакатлардаги халқларнинг ўз миллий озодликлари учун, тинчлик учун олиб бораётган курашининг бир қисмидир.

АМЕРИКА ҚЎШМА ШТАТЛАРИНИНГ ВА ҒАРБИЙ ЕВРОПАНИНГ МЕҲНАТКАШЛАРИ МИЛИТАРИЗМ ЗУЛМИ ОСТИДА

Инглиз матбуотининг билдиришига қараганда, карточка системаси ҳали ҳам сақланиб қолган Англияда 10 сентябрьдан бошлаб ёғ бериш нормалари камайтирилади ва айни замонда ёғнинг нархи оширилади. Шундай қилиб, Гитлернинг «ёғ ўрнига тўплар тайёрлансин» деган шиори Америка Қўшма Штатларининг таз'йиқи остида Англияда ҳам татбиқ этилди.

Ҳозирги вақтда Америка Қўшма Штатларида ҳам, Европанинг маршаллаштирилган барча мамлакатларида ҳам меҳнаткашларнинг аҳволи кескин суратда ёмонлашди. Бунга сабаб—мазкур мамлакатларнинг зўр бериб қуролланаётганлигидир.

Ма'лумки, Америка Қўшма Штатлари президенти Трумэн яқинда ҳарбий эҳтиёжларга чиқариладиган маблағларни Америка Қўшма Штатларининг бюджетидан 1950—51 йиллар учун ҳарбий мақсадларга чиқарилган 32 миллиард доллардан ташқари яна 14,5 миллиард доллар миқдорида кўпайтиришни талаб этди. Англия ва Франция ҳам Америка Қўшма Штатларининг таз'йиқи остида уруш тайёргарлиги учун яқин 3 йилга мўлжаллаб жуда кўп маблағ чиқардилар. Англия ўз бюджетидан 3,4 миллиард фунт стерлинг, Франция 2.000 миллиард франк маблағ ажратди.

Маршаллаштирилган Европадаги бошқа мамлакатлар ҳам ҳозирги вақтда ҳарбий эҳтиёжларига ўз бюджетларининг кўп қисмини сарф қилмоқдалар. Улар ҳарбий эҳтиёжларга кўп маблағ ажратиш блангина қолмай, бутун экономикани ҳам ҳарбий йўлга солиб қайтадан қурмоқдалар. Америка Қўшма Штатларидаги капиталистик магнатларнинг органи «Уолл-стрит жорнэл» газетаси яқинда «Ғарбий Европа мамлакатларининг экономикаси шундай оғир аҳволдаки, у қуролланишни тўла та'мин этаолмайди» деб э'тироф қилди.

Атлантик иттифоқидаги мамлакатлар ташқи ишлар министрлари ўринбосарлари комитетининг кенгаши яқинда тамом бўлди. Бу кенгаш шуни кўрсатдики, Америка Қўшма Штатлари Ғарбий Европа мамлакатлари ҳукуматларига очиқдан-очиқ ва сурбетларча таз'йиқ қилишни давом эттириб, тинч давр эҳтиёжларига хизмат қиладиган саноат корхоналарнинг ишларини тўхтатишни, бу мамлакатларни тамомила ҳарбийлаштиришни ва Ғарбий Европанинг бутун экономикасини Қўшма Штатларга бўйсундиришни талаб қилмоқда. Шу блан бирга Америка Қўшма Штатлари очиқдан-очиқ таҳдид қилишдан ҳам қайтмай, меҳнаткашлар аҳволининг янада ёмонлаштирилишини дангал талаб этмоқда. Масалан, инглиз консерваторларининг «Дейли телеграф энд Морнинг пост» газетаси дипломатия обзорчиси Атлантик иттифоқидаги мамлакатлар ташқи ишлар министрлари ўринбосарлари комитети қабул қилган қарорларни шарҳлаб қуйидагиларни ёзади: «Америка ҳатто ижтимоий тадбирлар соҳасидаги сиёсат йўли блан амалга ошириладиган ҳамкорликка ҳам тўла умид боғлайди... Агар бундай ҳамкорлик бўлмаса, Америка ёрдам бермай қўйиши мумкин».

Америкали уруш оловини ёқучиларнинг сиёсати натижасида капитал магнатлари ҳаддан ташқари боймоқдалар ва Америка Қўшма Штатларидаги ҳамда Ғарбий Европадаги меҳнаткашлар тобора қашшоқлашмоқдалар.

Америкадаги Федерейтед Пресс агентлигининг билдиришига қараганда, Американинг Қуриядаги интервенцияси бошланган пайтдан буён Америка Қўшма Штатларида озиқ-овқат маҳсулотларининг нархи 10—20 процент ортган ва ҳозирда ҳам ортиб бормоқда. Америка Қўшма Штатлари вакиллар палатасининг яқинда чиқарган ва иш ҳақини оширмасликка қаратилган қарори аҳволни янада оғирлаштирди. Шу блан бирга Трумэннинг баёнотидан ма'лум бўлишича, зўр бериб қуролланиш муносабати блан Америка Қўшма Штатларида кенг халқ оммасига солинадиган солиқ 5 миллиард доллар ортиши керак. Америка империалистлари меҳнаткашларини иқтисодий жиҳатдан эзишдан ташқари яна «миллий мудофаа ва хавфсизлик» манфаатлари деган баҳона блан ишчилар синфига қарши сиёсий ҳужум қилмоқдалар ва қаттиқ террорни амалга ошириб, демократик эркинликларнинг қолган-қутганларини ҳам йўқ қилмоқдалар.

Англияда мамлакатни ҳарбийлаштириш ишлари тез сур'атлар блан амалга оширилмоқда. Шу блан бирга меҳнаткаш аҳоли таланмоқда ва қашшоқ ҳаёт кечирмоқда. Англияда 1949 йилнинг декабрь ойида озиқ-овқат молларининг нархи урушдан аввалдагига нисбатан 65 процент ортди, иш ҳақи эса аввалги миқдорда қолдирилди.

Лейбористлар ҳукумати уруш тайёргарлиги юзасидан янги программани э'лон қилди. Бу программа меҳнаткашларнинг аҳволини янада ёмонлаштиради, нарх-навони, солиқларни оширади, ижтимоий эҳтиёжларга, жумладан уй-жой қурилишига, медицина хизматига, маориф ва шу сингари ишларга чиқариладиган маблағларни камайтиради. Тинч давр эҳтиёжларига хизмат қиладиган саноат корхоналари бундан кейин ҳам ёпилади. Ҳатто буржуа матбуоти ҳам буни яшираолмайди.

«Дейли экспресс» газетаси ёзади: «Американинг бундан кейин қанча миқдорда ёрдам беришидан қат'ий назар, тўғри ва эгри солиқлар ғоят кўпаяди ва уй-рўзғорга керакли кўп буюмлар етишмай қолади... граждан эҳтиёжларга керакли хомаш'ёлар, хусусан, металл, чўян, жун ва пахта камроқ берилади... Ҳамма категориядаги ишчиларга аввалги миқдорда иш ҳақи олишга рози бўлиш таклиф этилади...»

«Ҳукумат томонидан тузилган программа,—деб ёзади «Дейли телеграф энд Морнинг пост» газетаси,—Англиядаги турмушга, йирик қурилиш программасига ва Англиянинг ташқи тўлов балансига ғоят ёмон та'сир кўрсатади».

Американинг милитарлаштириш программасини қабул қилган Франция ҳукумати ҳозирданоқ уй-жой қурилиши планларидан воз кечди, ижтимоий эҳтиёжларга чиқариладиган маблағларни кескин суратда камайтирди. Парижда шу йил август ойининг ўзидагина ҳархил маҳсулот ва молларнинг чакана нархлари 5,5 процент ортди.

Франция ҳукуматининг шу йил 5 сентябрьда қабул қилган қарорига мувофиқ, ижтимоий эҳтиёжларга бўладиган харажатлар 59 миллиард франк камайтирилди. Соғлиқни сақлаш, маориф, қишлоқ хўжалиги идоралари ва бошқа муассасаларда 23 минг лавозим тугатилади. Саноатнинг тинч давр эҳтиёжлари учун маҳсулот ишлаб чиқарадиган корхоналари камайтирилмоқда.

Бу тадбирларнинг ҳаммаси муқаррар ишсизлар сонини янада кўпайтиради, маҳсулот ишлаб чиқаришни камайтиради ва нарх-навонинг янада ортишига сабаб бўлади.

Голландия, Бельгия, Италиядаги ва Европанинг маршаллаштирилган бошқа мамлакатларидаги меҳнаткашларнинг аҳволи тобора ёмонлашмоқда. Бу мамлакатлар Америка ҳарбий машинасининг оддий винтиклари бўлиб қолмоқда.

(ОХИРИ ТЎРТИНЧИ БЕТДА)

Булғория озодлигининг 6 йиллиги

Софияда тантанали мажлис

СОФИЯ, 8 сентябрь. (ТАСС). 9 сентябрь — Миллий байрам муносабати блан бугун Софияда пойтахт жамоатчилигининг тантанали мажлиси бўлди. Тантанали мажлис бўлиб ўтган халқ театри илғор меҳнат аҳллари, фан, маданият арбоблари, жуда кўп жамоат ташкилотларининг, дипломатия корпусининг вакиллари ва бошқалар блан тўлди.

Хитой халқ республикаси, Қурия халқ-демократик республикаси ва бошқа мамлакатларнинг вакиллари залда пайдо бўлганида мажлис қатнашчилари уларни табриклаб кутиб олдилар.

Булғория Министрлар Советининг раиси Вилко Червенков ва Совет ҳукумат делегациясининг а'золари — Совет Иттифоқи Маршали С. М. Будённий, СССР Ташқи Ишлар Министрининг ўринбосари А. Е. Богомолов, СССРнинг Булғориядаги элчиси М. Ф. Бодров ҳукумат ложасида пайдо бўлганларида мажлис аҳли уларни гулдурос қарсаклар ва «Сталин! Сталин!» деган табрик хитоблари блан кутиб олдилар. Ўрток Будённий шарафига ҳам табрик сўзлари айтилди.

Президиум составига Вилко Червенков, Булғория коммунистлар партияси Марказий Комитетининг секретарьлари Георгий Чанков, Тодор Живков, Булғория Министрлар совети раисининг ўринбосарлари Райко Дамянов, Владимир Поптомов ва Георгий Трайков, Совет Иттифоқи Маршали С. М. Будённий, А. Е. Богомолов, М. Ф. Бодров, қардош халқ-демократик мамлакатлари делегацияларининг раҳбарлари, министрлар, Димитров мукофоти лауреатлари ва меҳнат илғорлари сайланди.

Тантанали мажлис фахрий президиумга И. В. Сталин бошчилигидаги ВКП(б) Марказий Комитетини якдиллик блан сайлади.

Шундан кейин Булғория коммунистлар партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг а'зоси, Министрлар совети раисининг ўринбосари В. Поптомов 1944 йил 9 сентябрьда халқнинг фашизмга қарши қилган қўзғолони тўғрисида доклад қилди.

Булғория коммунистлар партияси Марказий Комитетининг секретари Тодор Живков байрамда қатнашиш учун келган делегацияларни қизғин табриклади.

Шундан кейин гулдурос қарсаклар ва табрик хитоблари блан кутиб олинган С. М. Будённий нутқ сўзлади.

Ўрток С. М. Будённий нутқи

Қадрдон ўртоқлар ва дўстлар, Булғория Халқ республикасининг меҳнаткашлари! Мамлакатингизда халқ ҳокимияти ўрнатилган куннинг олти йиллиги муносабати блан Совет Иттифоқи халқлари номидан (**қарсаклар**), Бутун Иттифоқ Коммунист (большевик)лар партияси Марказий Комитети (**гулдурос қарсаклар**), Совет ҳукумати ва унинг бошлиғи улуғ Сталин номидан ва уларнинг топшириғига мувофиқ (**ҳамма ўрнидан туради, гулдурос қарсаклар бошланади ва: «Сталин! Сталин!» деган табрик хитоблари янграйди**) сизларни табриклашга рухсат этгайсиз.

Бундан олти йил муқаддам булғор халқи қўлига қўрол кўтариб, немис-фашист босқинчиларга қарши қўзғолди, монархист-фашист тузумини ағдариб ташлади, ҳокимиятни ўз қўлига олди, халқ-демократик давлатни тузди ва янги, Социалистик Булғорияни барпо қилиш йўлига ўтди.

Булғория Совет Иттифоқи блан ва халқ-демократияси мамлакатлари блан дўстликка таяниб, ҳозирги вақтда ўз озодлиги ва мустақиллигини мустаҳкамлашда катта муваффақиятларга эришди.

Булғория меҳнаткашлари халқ хўжалигини ривожлантириш бешйиллик планини муваффақиятли суратда бажармоқдалар. Саноат ва транспортнинг планларни тўла ва ошириб бажараётганлиги, қишлоқ хўжалигининг ривожланаётганлиги, халқнинг маданияти ва онги тўхтовсиз ўсаётганлиги, меҳнаткашлар моддий аҳволининг тобора яхшиланаётганлиги, ўзларининг синалган йўлбошчиси — Булғория коммунистлар партияси теварагига жиплашган меҳнаткашлар оммасининг ма'навий-сиёсий бирлиги мустаҳкамланаётганлиги Булғориядаги социалистик қурилишнинг муваффақиятларини яққол кўрсатиб беради.

Булғория халқ республикасининг муваффақиятлари халқ-демократик тузумнинг буюк афзалликларини исбот этади. Халқ-демократик тузум мамлакатингиздаги миллионларча меҳнаткашлар оммасини, ишчилар синфини, меҳнаткаш деҳқонларни, зиёлиларни онгли суратда бажариладиган сиёсий ишларга ва ижодий меҳнатга отлантирди. Бутун булғор халқи коммунистлар партияси кўрсатиб берган йўлдан комил ишонч блан олға бормоқда.

Совет халқи булғор халқининг ғалабалари ва меҳнат соҳасидаги зафарларидан бениҳоя мамнундир. Булғор халқининг муваффақиятлари тинчлик, демократия ва социализм учун кураш ишига катта ҳисса қўшади (**қарсаклар**). Совет Иттифоқи бошчилигидаги демократик лагерь кун сайин мустаҳкамланмоқда. Бу лагерь империалистларни тобора қаттиқ ғазаблантирмоқда. Уруш оловини ёқувчилар халқларнинг тинч меҳнатини бузишга, янги жаҳон уруши очишга ҳарқандай йўллар блан уринмоқдалар. Улар империализмга сотилган манфур хоинлардан, я'ни Тито тўдасидан тортиб турли мамлакатларда тор-мор келтирилган фашист шайкаларининг қолдиқларигача барча тескаричи кучларни бирлаштириб, тинчлик, демократия ва социализм лагерига қарши қўпоручилик ишларини олиб бормоқдалар.

Булғорияда чет эл жосуслари ва диверсантлари, Трайчо Костов фитначилар группаси ва унинг шериклари устидан бўлиб ўтган судлар империалистларнинг тинчлик, демократия ва социализм лагерига қарши, ўзларининг манфур найранглари ва ҳуружлари учун фойдаланаётган жиноий методларини фош қилиб ташлади.

Америкали уруш оловини ёқувчилар агрессия тайёрлашдан эндиликда ҳурриятпарвар қурия халқини қурол кучи блан асорат остига олиш ва Қурияни ўз мустамлакаларига айлантириш учун тўғридан-тўғри агрессия қилишга, Қурияда қуролли интервенция қилишга ўтдилар. Америкали агрессорлар халқаро ҳуқуқнинг асосий принципларини поймол этиб, Қуриянинг шаҳар ва қишлоқларини ваҳшийларча бомбардимон қилмоқдалар, хотин-қизларни ҳам, болаларни ҳам, кексаларни ҳам аямай, тинч аҳолини отмоқдалар.

Дун'ёга ҳоким бўлишга интилаётганларнинг ҳуружлари, шубҳасиз, муқаррар барбод бўлади. Қудратли Совет Иттифоқи раҳбарлигидаги ва бутун дун'ё меҳнаткашларининг улуғ йўлбошчиси ўрток Сталин раҳбарлигидаги тинчлик тарафдорлари лагери енгилмасдир (**гулдурос қарсаклар. Ҳамма ўрнидан туради**). Тинчлик тарафдорлари ҳаракати ҳозирги замоннинг буюк кучидир. Бу кучни яшириб бўлмайди, бу куч амалда мавжуддир. Бу куч уруш оловини ёқувчиларнинг ҳарқандай ҳуружларини тор-мор келтиради, уларнинг ҳарқандай макрли планларини, бутун дун'ёга ҳоким бўлишни кўзда тутган ҳарқандай жиноий ниятларини барбод этади.

Ўз устози ва йўлбошчиси ўрток Димитровнинг васиятларига содиқ бўлган булғор халқи совет халқи блан ва халқ демократияси мамлакатларининг халқлари блан дўстликни мустаҳкамлаб, комил ишонч блан социализм йўлидан олға бормоқда (**қарсаклар**). Ҳеч шубҳа йўқки, булғор халқи, душманларнинг ҳарқандай ҳуружларига қарамай, ўз ҳукумати ва коммунистлар партиясининг раҳбарлиги остида социализм қуриш йўлидаги барча қийинчиликларни енгади.

Биз ишонамиз ва биламизки, булғор халқи социализм қурилишининг ана шу шонли йўлида бундан кейин ҳам янгидан-янги ғалабаларга эришади (**қарсаклар**).

Мен совет халқи ва Совет ҳукумати номидан сизларни улуғ байрам блан табриклайман ва социализм учун курашда, тинчлик учун, Булғориянинг бахт-саодати ва яшнаши учун курашда янгидан-янги муваффақиятларга эришувингизни тилайман (**гулдурос қарсаклар. Ҳамма ўрнидан туради**).

Яшасин қардош булғор халқи! (**Қарсаклар**).

Яшасин Булғория коммунистлар партияси! (**Қарсаклар**).

Яшасин Булғория Халқ республикасининг ўрток Червенков бошчилигидаги ҳукумати! (**Қарсаклар**).

Яшасин йўлбошчимиз ва устозимиз ўрток Сталин! (**Узоқ давом этган гулдурос қарсаклар. Залнинг ҳамма томонида «Сталин! Сталин!» деган табрик хитоблари янграйди**).

Шундан кейин чет эл делегацияларининг раҳбарлари сўзладилар.

Мажлис қатнашчилари Генералиссимус И. В. Сталинга якдиллик блан табрик телеграммаси қабул қилдилар.

И. В. СТАЛИН НОМЛИ БУЛҒОР ГВАРДИЯЧИ ДИВИЗИЯСИГА ЖАНГОВАР БАЙРОҚ ТОПШИРИЛДИ

СОФИЯ, 8 сентябрь. (ТАСС). Булғория телеграф агентлиги билдиради: кеча Софияда И. В. Сталин номли 1-нчи гвардиячи ўқчи дивизияга жанговар байроқ топшириш маросими ўтказилди.

Дивизия командирига байроқни Булғория Министрлар советининг раиси ва Булғория коммунистлар партияси Марказий Комитетининг секретари Вилко Червенков топширди. Дивизия солдатлари ва офицерлари қасам'ёд қилганларидан кейин парад бўлди.

СОФИЯДА ЁШЛАР МИТИНГИ

СОФИЯ, 8 сентябрь. (ТАСС). Булғория шонли Совет Армияси томонидан озод этилган ва мамлакатда Ватан фронти ҳокимияти ўрнатилган кунга 9 сентябрьда 6 йил тўлади.

Кеча кечқурун димитровчи халқ ёшлари союзи София шаҳар комитетининг ташаббуси блан Халқ мажлиси ёнидаги майдонда ёшлар митинги бўлди. Митингда Булғория коммунистлар партиясининг секретари Тодор Живков, Ватан фронти Миллий советининг бош секретари Фердинанд Козовский ва бошқалар ҳозир бўлдилар.

Димитровчи халқ ёшлари союзи Марказий комитетининг секретари Лучезар Аврамов ўз нутқида булғор халқининг 9 сентябрьни қандай муваффақиятлар блан кутиб олаётганлиги тўғрисида гапирди.

Митингда қатнашган 100 мингдан ортиқ йигит ва қизлар бутун тараққийпарвар инсониятнинг йўлбошчиси ва устози, булғор халқининг улуғ дўсти Генералиссимус И. В. Сталинга ва Булғория министрлар Советининг раиси, Булғория коммунистлар партияси Марказий Комитетининг секретари Вилко Червенковга табрик телеграммаси қабул қилдилар.

ХАВФСИЗЛИК СОВЕТИНИНГ 8 СЕНТЯБРЬДАГИ ЁПИҚ МАЖЛИСИ

НЬЮ-ЙОРК, 8 сентябрь. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг секретариати Хавфсизлик Советининг 8 сентябрьда эрталаб ўтказилган ёпиқ мажлиси тамом бўлганидан кейин Хавфсизлик Совети томонидан чиқарилган қуйидаги ахборотни матбуотда э'лон қилиш учун топширди:

«Бугун Хавфсизлик Совети ўзининг 498-нчи мажлисини ёпиқ тартибда ўтказди. Хавфсизлик Совети бу мажлисда Бош Ассамблеяга топширадиган ҳисобот лойиҳасини муҳокама қилди. Турли делегациялар томонидан тақдим этилган тузатишлар тўғрисида ба'зи мулоҳазалар бўлди. Хавфсизлик Совети ўз ҳисоботини муҳокама қилиш учун яна бир ёпиқ мажлис ўтказишга қарор берди».

Қуриядаги воқиалар

ҚУРИЯ ХАЛҚ-ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ АРМИЯСИ БОШ ҚЎМОНДОНЛИГИНИНГ АХБОРОТЛАРИ

ПХЕНЬЯН, 8 сентябрь. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг Бош қўмондонлиги 8 сентябрь эрта блан қуйидагиларни билдирди. Халқ армияси томонидан тор-мор келтирилган лисинманчилар Сеул дивизиясининг ва лисинманчилар 3-нчи дивизиясининг қолган-қутган аскарлари Пхохано (Хоҳодо) нинг жанубида ва Анганни (Анкори)нинг жанубида қаттиқ қарши ҳужум қилдилар. Аммо Халқ армиясининг қисмлари душманга қаттиқ зарба бердилар ва душман аскарларининг қолган-қутганларини қириб ташлашни давом эттирмоқдалар.

Халқ армиясининг Евган (Икан)ни озод қилган қисмлари қаттиқ қаршилик кўрсатаётган душманга қарши ҳужум жангларини давом эттирмоқдалар. Жанг вақтида душманнинг 22 ўт очиш нуқтаси яксон қилинди, 400 дан ортиқ солдат ва офицери ўлдирилди ва ярадор қилинди ҳамда 4 танк, 8 автомашина, 11 оғир пулемёт, 23 енгил пулемёт, турли калибрдаги 50 мингдан ортиқ снаряд, 150 дан ортиқ мина, шунингдек кўп миқдорда бошқа анжомлар ўлжа олинди.

Халқ армиясининг шу районда ҳаракат қилаётган қисмлари 3 сентябрьда американинг икки аэропланини уриб туширдилар. Масань (Масан) атрофида ҳаракат қилаётган отряд партизанларидан бир гуруҳи 4 сентябрьда американинг бир рота солдатларига ҳужум қилиб, душманнинг 50 дан ортиқ солдатини қириб ташлади ва пиёда аскарлардан 14 кишини, 2 таржимонни ва денгиз пиёда аскарларидан 9 солдатни асир олди. 30 милтиқ, 4 телефон аппарати, 100 дан ортиқ қўл гранатаси ўлжа олинди.

Чечжудо (Сайсю) оролининг шимолий ва жанубий қисмларида ҳаракат қилаётган партизан отрядлари полиция участкаларига ҳужум қилмоқдалар, тескаричи унсурларнинг адабини бермоқдалар, телеграф-телефон алоқасини бузмоқдалар ва ҳоказо.

ПХЕНЬЯН, 8 сентябрь. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг Бош қўмондонлиги 8 сентябрь кечқурун қуйидагиларни билдирди:

Халқ армиясининг Иончхонь (Эйсен) томонида ҳужум қилаётган қисмлари ҳатто ўзининг резервдаги қисмларигача бутун кучлари блан қаршилик кўрсатишни давом эттираётган душманнинг мудофаасини ёриб ўтдилар. Қаттиқ зарбалар берилганлиги натижасида 7 сентябрьда фронтнинг шимолий участкасида душман мудофаасининг муҳим узели бўлган Иончхонь (Эйсен) томомила озод қилинди.

Халқ армиясининг қўшинлари Тэгу (Тайкю) мудофаасини жиддий хавф остида қолдирдилар. Халқ армиясининг Иончхоньни озод қилган қисмлари душманни қувиб бормоқдалар.

Жанубий қирғоқда Халқ армиясининг қисмлари америка қўшинларининг танклар ёрдами блан бирнеча марта қилган қарши атакаларини қайтардилар.

Халқ армиясининг қисмлари бу томонда бўлган жангларда 700 дан ортиқ америка солдат ва офицерини ўлдирдилар ва ярадор қилдилар. Ўртача катталикдаги 4 танк, 42 автомашина ва кўп миқдорда бошқа яроғ-аслаха ҳамда ўқ-дорилар қўлга туширилди.

Халқ армиясининг Гуньи (Гун'и)ни озод қилган қисмлари бу пунктнинг жануб томонида қаттиқ қаршилик кўрсатган душманга кучли зарба бердилар. Душманнинг 800 дан ортиқ солдат ва офицери ўлдирилди ва ярадор қилинди. 30 миномёт, турли калибрдаги 40 мингдан ортиқ снаряд, кўп миқдорда оғир ва енгил пулемётлар, милтиқлар ва бошқа яроғ-аслаха ўлжа олинди.

Халқ армиясининг зенит қисмлари 4 сентябрьда Синанчжу (Сенасю) районига ҳужум қилган американинг 3 қирувчи аэропланини уриб туширдилар. 5 сентябрьда Пхеньян районида американинг 2 қирувчи аэроплани уриб туширилди.

ҚУРИЯДАГИ УРУШ ҲАРАКАТЛАРИ ТЎҒРИСИДА АМЕРИКА ХАБАРЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК, 8 сентябрь. (ТАСС). Интернейшнл Ньюс Сервес агентлигининг Токио мухбири билдиради. Қурия Халқ армияси америкалиларни Тэгу (Тайкю)дан 6 миля шимолдаги районга чекинишга мажбур этди.

Токио ва Қуриядан олинган бошқа хабарларда айтилишича, Халқ армиясининг қисмлари Тэгу (Тайкю)га шимолдан ва ғарби-жанубдан атака қилмоқдалар.

Юнайтед Пресс агентлигининг мухбири Вермильон Тэгу (Тайкю) районидаги фронтдан билдиради: американинг 1-нчи отлиқлар (мотомеханикалаштирилган) дивизияси «Тэгунинг шимолидаги позициялардан тўрт миля орқага чекиниб бўлди. Дивизия жуда оғир шароитда чекинди, чунки қўшинлар шимолий қуриялилар томонидан орқа томонда вужудга келтирилган позицияларни ёриб ўтишга мажбур бўлдилар».

8-нчи америка армияси штабининг расмий ахборотида бундай дейилади: лисинманчиларнинг Сеул дивизиясидаги икки полк Анғанни (Анкори)дан ғарби-жануб томонга чекинди.

СЕУЛ ВАҲШИЙЛАРЧА БОМБАРДИМОН ҚИЛИНДИ

ПХЕНЬЯН, 8 сентябрь. (ТАСС). Пхеньян радиоси билдиради: америка бомбардимончи аэропланлари Қуриянинг тинч шаҳарларини ваҳшийларча бомбардимон қилишни давом эттирмоқдалар. 3 сентябрьда американинг уч аэроплани Енсан районидаги тураржойларни ва Сеул шаҳрининг Дондаймун районидаги бозорни бомбардимон қилди. Америкали ваҳшийлар бозорга 10 дан ортиқ бомба ташладилар. Бу вақтда бозордаги кишилар орасида сув олиш учун келган 20 аёл ва 10 та ёш қиз бор эди. Ана шундай ваҳшиёна бомбардимон натижасида 14 хотин ва 10 бола ўлди; 40 киши қаттиқ ярадор бўлди.

Кечқурун соат 8 да америка аэропланлари бозор районини яна бомбардимон қилдилар. Бомбардимон натижасида қуриялик гражданлардан кўп киши ўлдирилди ва ярадор қилинди.

Сеул аҳолиси америка империалистларининг ваҳшийликларидан қаттиқ ғазабланмоқда.

Қуриядаги америка қўшинлари ўртасида руҳий касалликлар авж олмоқда

НЬЮ-ЙОРК, 8 сентябрь. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлигининг мухбири Сан-Францискодан билдиради: Америка ҳарбий врачи Карл Боумэн америка армиясидаги аскарлар ўртасида тарқалган руҳий касалликларни ўрганиш учун қўмондонликнинг топшириғига мувофиқ Узоқ Шарққа бориб келди.

Доктор Боумэн Қуриядаги уруш давомида офицер ва солдатлар ўртасида руҳий касалликлар тарқалганлигини айтди. Бундай ҳодисалар жуда қаттиқ жанглар вақтида юз берган ва мағлубиятга учраш ҳамда урушнинг оқибатига ишончсизлик блан қараш руҳий касалликларнинг тарқалишига сабаб бўлган.

Францияда тинчлик учун курашувчилар та'қиб этилмоқда

Аббат Булье руҳонийлик вазифаларини бажаришдан четлатилди

ПАРИЖ, 8 сентябрь. (ТАСС). Париж архиепископи Фельтэн бутун аббат Бульени руҳонийлик вазифаларини бажаришдан четлаштирганлигини билдирди. Аббат Булье тинчлик учун актив кураш олиб бораётганлиги сабабли вазифаларидан бўшатилди.

Мас'ул муҳаррир ўринбосари
Б. РАҲМОНОВ.

ХАЛҚАРО ОБЗОР

(БОШИ УЧИНЧИ БЕТДА)

Манфур капитализм жамияти чириб бораётган бир пайтда улуғ социалистик давлатнинг ажойиб муваффақиятлари жуда яққол кўзга ташланмоқда. Америка империалистлари ғарбда Рейнни харобазорга айлантирмоқдалар, бизнинг мамлакатимизда эса Сталин замонасининг иккита буюк янги иншооти қурилабошламоқда. Волгада иккита гигант электростанция барпо қилинмоқда. Бу электростанциялар миллионларча гектар дашт-биёбонларни унумдор ерларга ва боғ-бўстонларга айлантиради.

Капиталистик мамлакатларнинг меҳнаткашлар оммаси мустаҳкамланаётган социализм лагерига умид блан назар солмоқда ва капиталистик қулликка қарши, тинчлик учун курашни тобора кучайтирмоқда.

БРИТАНИЯ ТРЕД-ЮНИОНЛАРИ КОНГРЕССИДА

Брайтонда (Англия) инглиз касаба союзлари (тред-юнионлари)нинг ҳар йилда чақириладиган конгресси давом этмоқда.

Лейбористларнинг раҳбарлари ва уларнинг америкадаги ҳомийлари томонидан с'езд олдига қўйилган мақсад тамомила аёндир. С'езд ташкилотчиларининг фикрича, бу с'езд Англия ҳукуматининг халққа қарши уруш тайёргарлиги сиёсатини ва меҳнаткашларнинг манфаатларига хиёнат қилиш сиёсатини «оддий кишилар»нинг ғўё қувватлаётганлигини намойиш қилиб кўрсатиши керак.

Британия тред-юнионлари конгрессининг раиси Буллок ва Англия бош министри Эттлининг с'ездда сўзлаган «программ» нутқлари бу сиёсатнинг моҳиятини яққол кўрсатиб берди. Бу нотиқлар ишчиларни «яна қурбон беришга» чақирдилар, американинг Қуриядаги қуролли агрессиясини ма'қулладилар ва ҳоказо. С'ездда советларга ва коммунизмга қарши туҳмат гаплар ҳам айтилди.

С'ездда асосан инглиз касаба союз бюрократларининг юқори қатлами қатнашмоқда. Шу сабабдан Британия тред-юнионлари конгрессининг раҳбарлари қаршилик кўрмасликларига умид боғладилар ва ўзлари тайёрлаб қўйган ҳамма резолюцияларни осонлик блан қабул қилдираоламиз деб ўйладилар.

Америка Қўшма Штатларидан келган «азиз меҳмон», америка меҳнат уюшмасининг вакили Роуз ҳам, с'езд вакиллари тамомила тоби' бўладилар ва бўйсунадилар, деб умид қилган бўлса керак.

Аммо, касаба союз бюрократлари ҳам инглиз пролетариатининг қуйи оммаси томонидан ўзларига қилинган таз'йиқ блан ҳисоблашишга мажбур бўлдилар. Инглиз пролетариатининг қуйи оммаси америка-инглиз империализми сиёсатининг асл моҳиятини ва бу сиёсатнинг инглиз халқини оғир кулфатларга дучор қилажагини тобора англамоқда.

Роуз Совет Иттифоқига қарши туҳмат гапларни айтмоқчи бўлганида конгресс вакиллари ҳуштак чалиб унинг сўзларини тингламадилар. Электр саноати ишчилари касаба союзининг бош секретари Уолтер Стивенс Британия тред-юнионлари конгресси бош советининг докладини қабул қилмаслик тўғрисида резолюция киргизди. У тинчлик тарафдорлари жаҳон конгресси Доимий комитетига қарши Уолл-стрит капиталистлари ва уларнинг Англиядаги малайлари томонидан авж олдирилаётган кампанияни қоралади. Бош советнинг докладини қабул қилмаслик тўғрисидаги таклиф рад этилган бўлса ҳам, 595 минг касаба союз а'золарининг вакиллари бу таклифни ёқлаб овоз бердилар.

Британия касаба союзларининг реакцион раҳбарлари конгрессда иш ҳақи масаласида қаттиқ зарбага учрадилар. Конгресс электр саноати ишчилари касаба союзи томонидан тақдим этилган резолюцияни қабул қилди. Бу резолюция иш ҳақини ошириш ҳақидаги талабларни чеклаш сиёсатидан воз кечишга чақиради ва ҳукуматнинг фойдаларни назорат қилиш юзасидан қонунда белгиланган тартибни жорий қилишини талаб этади.

С'ездда пўлат эритувчилар касаба союзининг бош секретари Гарднер СССР блан дўстона муносабатларни мустаҳкамлашга чақирувчи резолюцияни тақдим этди. Тамаки корхоналари ишчиларининг касаба союзи ўз резолюция лойиҳасида, бош совет тинчликни ҳимоя қилиш юзасидан миллий конференция чақирсин, деб талаб этди. Кўпгина касаба союз делегациялари ўз нутқларида американинг Қуриядаги агрессиясини ва лейбористлар ҳукуматининг бу масаладаги сиёсатини қораладилар.

Британия тред-юнионлари конгресси раҳбарларининг ўзлари тайёрлаган резолюцияларни қабул қилдираолишларига шубҳа йўқ. Аммо конгрессдаги вазият инглиз ишчиларининг синфий онги ўсаётганлигини кўрсатади ва бу ҳол инглиз лейбористларининг ҳукмрон доираларини янада фош қилишга ёрдам беради.

А. ШАТИЛОВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

МУҚИМИИ НОМЛИ ТЕАТРДА — ёзги мавсумнинг ёпилиши олдидан — 10 сентябрьда **Олтин кўл.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — **Татар давлат академик театрнинг охирги спектакли** — 10 сентябрьда **Хожи афанди уйланади.** 3 пардали комедия. Кеч соат 9 да бошланади. Касса соат 12 дан очилади.

«РОДИНА» — кундуз ва кечқурун **Икки ўт.**

«ВАТАН» — **Икки ўт.**

«НАВОИЙ» (қишки) — кундуз ва кечқурун **Ёш гвардия (1-нчи серия).**

«9-НЧИ МАЙ» — **Георгий Саакадзе** (1-нчи серия).

«ИСКРА» (қишки) — 1-нчи ва 3-нчи залда **Қирувчилар**, 2-нчи залда **Черевички.**

«ИСКРА» (ёзги) — **Лўлилар барони.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз **Икки ўт**, кечқурун **Момақалдироқ.**

«ХЕВА» — **Икки ўт.**

«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун **Степан Разин.**

«УДАРНИК» — **Икки ўт.**

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ОПЕРА ВА БАЛЕТ ТЕАТРИДА
тез кунда
1950—1951 ЙИЛ МАВСУМИ ОЧИЛАДИ

«РОДИНА», «ВАТАН», қишки ва ёзги «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН», «УДАРНИК» КИНОТЕАТРЛАРИДА
11 сентябрьдан бошлаб
Жасур кишилар
деган янги рангдор бадиий фильм кўрсатилади.
«НАВОИЙ», «ТЕЛЬМАН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ПУШКИН» КИНОТЕАТРЛАРИДА
ЖАСУР КИШИЛАР
фильмининг рангсиз нусхаси кўрсатилади.
Коллектив бўлиб келиб кўриш учун бериладиган заявкалар юзасидан кинотеатрларнинг ўзида, шунингдек корхона ва ташкилотларда ҳозирдан билетлар сотилади.

Чиланзор кўча, 62-нчи уйда турувчи **Моҳира Азимованинг** Вилоят кўча. 5-нчи тупик, 8-нчи уйда турувчи Зуфар Темировдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 1-нчи участка халқ судида кўрилади.

Шевченко кўчаси, 22-нчи уйда турувчи **Любовь Григорьевна Кейтлиннинг** Шпильковский проезд, 22-нчи уйда турувчи Илья Маркович Иоффедан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район, 3-нчи участка халқ судида кўрилади.

Жуковский кўчаси, 95-нчи уйда турувчи **Владислав Михайлович Косихнинг** 9 Январь кўчаси, 16-нчи уйда турувчи Людмила Агафьевна Вильчинскаядан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Сталин район, 1-нчи участка халқ судида кўрилади.

СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ ТИКЛАШ ВА РИВОЖЛАНТИРИШ УЧИНЧИ ДАВЛАТ ЗАЁМИ

ТЎРТИНЧИ ЮТУҚЛАР ТИРАЖИНИНГ

РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Бу заёмнинг тўртинчи ютуқлар тиражи 1950 йил 27 августда Кемерово шаҳрида бўлиб ўтди.

Заёмнинг ҳамма 226 разрядидаги серия ва облигацияларнинг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди:

Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм блан)	Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм блан)	Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм блан)	Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм блан)
040156	03*)	1 000	044881	20*)	1 000	051754	24*)	1 000	056292	1—50	200
040189	24*)	25 000	044919	1—50	200	051835	1—50	500	056311	22*)	1 000
040481	13*)	1 000	045019	20*)	1 000	051874	46*)	1 000	056383	07*)	50 000
040629	32*)	1 000	045445	33*)	1 000	051895	50*)	1 000	056435	22*)	1 000
040702	37*)	1 000	045942	15*)	1 000	051906	41*)	1 000	056460	34*)	1 000
040718	08*)	1 000	045968	08*)	1 000	052250	21*)	1 000	056472	05*)	1 000
041049	14*)	10 000	046385	10*)	1 000	052281	41*)	1 000	056556	1—50	200
041071	1—50	500	046450	34*)	1 000	052315	1—50	200	056600	1—50	200
041098	1—50	500	046455	1—50	200	052405	45*)	1 000	056886	1—50	500
041351	07*)	1 000	046589	1—50	500	052444	10*)	5 000	056965	04*)	1 000
041434	19*)	1 000	046618	12*)	1 000	052495	38*)	1 000	057035	20*)	1 000
041435	1—50	500	046650	03*)	1 000	052496	20*)	1 000	057139	1—50	200
041530	1—50	200	046654	17*)	1 000	052550	23*)	1 000	057148	24*)	1 000
041543	37*)	1 000	046928	12*)	5 000	052741	45*)	25 000	057150	1—50	500
041621	41*)	1 000	047027	50*)	10 000	052804	34*)	1 000	057366	48*)	1 000
041744	41*)	10 000	047121	1—50	200	052939	33*)	1 000	057387	13*)	1 000
041751	28*)	5 000	047473	50*)	1 000	052963	1—50	200	057587	15*)	1 000
042101	1—50	200	047603	1—50	200	052968	27*)	1 000	057672	1—50	200
042184	04*)	1 000	047935	1—50	200	053099	28*)	1 000	057693	27*)	1 000
042435	38*)	1 000	048215	31*)	5 000	053102	1—50	500	057724	12*)	1 000
042483	39*)	1 000	048527	1—50	200	053141	1—50	200	057772	43*)	1 000
042595	1—50	200	048546	1—50	200	053260	16*)	1 000	057835	1—50	200
042629	38*)	1 000	048654	12*)	1 000	053298	25*)	1 000	057849	36*)	1 000
042754	46*)	5 000	048899	1—50	200	053495	05*)	1 000	057869	1—50	200
042814	01*)	1 000	049160	19*)	1 000	053520	32*)	10 000	057913	06*)	1 000
042932	1—50	200	049283	18*)	1 000	053615	1—50	200	058153	29*)	1 000
042965	32*)	1 000	049475	07*)	1 000	053710	1—50	500	058185	1—50	200
043084	43*)	1 000	049733	38*)	1 000	053785	1—50	500	058243	15*)	5 000
043101	02*)	1 000	049787	1—50	500	053875	18*)	1 000	058249	04*)	5 000
043148	1—50	500	049837	12*)	1 000	054059	23*)	1 000	058259	1—50	200
043413	04*)	1 000	049886	34*)	1 000	054224	41*)	1 000	058328	37*)	1 000
043425	30*)	1 000	050215	37*)	1 000	054472	1—50	200	058630	38*)	5 000
043436	48*)	1 000	050319	14*)	1 000	054482	21*)	1 000	058771	15*)	1 000
043458	23*)	1 000	050363	18*)	1 000	054908	47*)	1 000	058795	42*)	1 000
043584	44*)	1 000	050427	1—50	200	054961	35*)	1 000	058807	06*)	5 000
043620	41*)	5 000	050593	14*)	1 000	054984	1—50	500	058815	12*)	1 000
043751	1—50	500	050767	36*)	1 000	055188	10*)	1 000	058953	1—50	200
044045	41*)	1 000	051023	47*)	1 000	055308	1—50	200	059115	1—50	200
044124	43*)	1 000	051229	1—50	500	055336	1—50	200	059188	46*)	1 000
044320	1—50	500	051251	1—50	200	055624	09*)	10 000	059585	1—50	200
044346	1—50	500	051512	1—50	500	055810	04*)	1 000	059694	49*)	1 000
044446	11*)	1 000	051679	25*)	1 000	055843	02*)	1 000	059878	01*)	1 000
044468	26—50	200	051699	1—50	500	056190	1—50	200	059958	1—50	500
044798	40*)	1 000									

*) Бу сериядаги облигацияларнинг қолган 49 номерига 200 сўмдан ютуқ чиқди.

Ютуқлар тиражини ўтказувчи комиссиянинг раиси — Меҳнаткашлар депутатлари Кемерово область Совети ижроия комитетининг раиси М. И. ГУСЕВ.

Раис ўринбосарлари:

Давлат меҳнат омонат кассалари ва давлат кредити Бош бошқармаси бўлимининг бошлиғи, молия хизматининг II ранг старший советниги П. М. ПОРФИРЬЕВ.

ВКП(б) Кемерово шаҳар комитетининг секретари, РСФСР Олий Советининг депутати В. С. ШАПОВАЛОВ.

Кемерово область молия бўлимининг мудири, молия хизматининг II ранг старший советниги Е. Е. МИЛОВ.

Кемерово область давлат меҳнат омонат кассалари ва давлат кредити бошқармасининг бошлиғи П. И. СЕРЕБРЯКОВ.

Комиссиянинг мас'ул секретари М. А. СМИРНОВА.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, Алексеев кўчаси, № 8. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 33468. Пропаганда бўлими — 31048. Маданият бўлими — 32036. Қишлоқ хўжалик бўлими — 34455. Саноат бўлими — 31226. Совет қурилиши бўлими — 31638. Маҳаллий ахборот бўлими — 37604. Мухбирлар бўлими — 31638. Хатлар бўлими — 32347. Э'лонлар бўлими — 37062. Секретариат — 34780 ва 33469. Коммутатор — 36334.

Р. 04700. «Қизил Ўзбекистон» ва «Правда Востока» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1158.